Ч. 94 (13.639). Львів, субота 14. квітня 1934. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00 „, Піврічно 30·00 „, Річно 60·00 „. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Припинення діяльности філії „Просвіти" в Тернополі.

З Тернополя дістаємо таку вістку: Подаємо до відома, що в суботу, 7. IV. 1934 р. поліція урядово закрила канцелярію філії „Просвіти" і бібліотеку філії, покликуючися на поручення тут. староства. На письмі причини опечатання ще не маємо, але голова філії „Просвіти" проф. І. Брикович, при нагоді інтервенції у цій справі довідався, що Виділ філії „Просвіти" є припинений у діяльности за перетримування сконфіскованих книжок. Децизію на письмі дістанемо мабуть завтра (10. IV. 1934). Голова філії інтервеніював у старостві і в воєвідстві, однак, здається, безуспішно. Начальник відділу безпеки Живірський заявив, що в цій справі мусить порозумітися з Варшавою (мін. внутр. справ) і щойно по розмові з нач. Відділу для справ меншостей, чи справ українських, дасть свою остаточну децизію. У кожному випадку стан провізії потреває найменше тиждень, заки дістанемо відповідь з воєвідства, якщо взагалі така буде.

Дальші релігійні переслідування в Совітах.

КАП повідомляє з Москви: Щораз нові вістки, що надходять зі Совітів, доповнюють картину релігійних переслідувань, які веде на просторі цілого СРСР вже кілька літ ГПУ. Недавно еп. католицький Малецький, скінчивши речинець свого заслання на Сибірі, задумував вернутися до Ленінграду, звідки його вивезли. Але влада не дозволила йому виїхати поза Іркутськ і той сивий і нескорений духом священик залишається й надалі у Сибірі.

В останніх місяцях ГПУ арештувало знову ряд католицьких священиків, м. ін. о. Блехмана з Києва, о. Шуберта з Одеси, о. Іллі з одеської округи, о. Ґаценбелера з Маріюполя й о. Куна з Олександрівська над Дніпром. Влада, а зокрема ГПУ переслідує невмолимо не тільки духовенство, але й світських католиків.

В останньому часі покинуло теж багато православних священиків свою Церкву. Це явище, що раз частіше, стало причиною розколу у Православній Церкві у висліді його в Росії поширюється щораз більше симпатії до Катол. Церкви й Апост. Столиці, помітні зокрема в колах православного духовенства. ГПУ, добачуючи в унії (католицизмі сх. обряду) небезпечного ворога марксівських ідей, тимбільше, що унійна акція охоплює щораз більше православних, вже в десять літ веде систематичну і криваву боротьбу з унією. Треба додати, що ряд уніятів у Совітах складається головно з жінок, яких завзяття й віра в обличчі шаленої нагінки ГПУ, пригадує перші часи христіянства.

Вістки, що надходять зі Совітів в останньому часі, свідчать про підсилення антирелігійної роботи ГПУ. В багатьох випадках католицькі жінки в тюрмах подставали нервового розстрою. ГПУ знущається не тільки над дорослими, але й над молоддю і нпр. недавно арештували 15-літню дівчину католичку та кількох, молодших від неї хлопців.

Совітська влада тріюмфує в останньому часі, що змогла „відчистити" вже великі полоси СРСР з душпастирів. У вислідів тієї нагінки ГПУ на Сибірі нема тепер ані одного священика, в Туркестані й на Уралі залишився одинокий о. Будрис, а в Уфі арештували недавно останнього священика, о. Йодокаса.

Пресова війна між Німеччиною і СССР.

БЕРЛІН, 12. 4. ПАТ. Півурядова „Дойче Діпломатіш-Політіше Кореспонденц" обвинувачує більшевицьку пресу в тому, що її кампанія проти Німеччини не обмежується до річевої критики, але переміняється у систематичну нагінку. Тому німецька преса перестерігає, що така кампанія може лише погіршити німецько-більшевицькі взаємини.

Довкола розбройної конференції.

БЕРЛІН, 12. 4. ПАТ. „Фелькішер Беобахтер" обговорюючи засідання розбройної конференції пише, що саме хід цього засідання підтвердив правильне становище німецького уряду. Німецький уряд стоїть на становищі, що конференції так довго не доведуть до ніякого успіху, доки дипломатичним шляхом держави не осягнуть порозуміння між собою. І тому слід лишень почекати до 30. квітня ц. р. чи ситуація прояснитися. Ініціятива належить лишень до великодержав, а в першу чергу до Франції. Німецький уряд вказав уже перед цілим світом добру волю йти до порозуміння. І тому Франція мусить рішитися, бо без неї не можна витворити нової ситуації.

ЖЕНЕВА, 12. 4. ПАТ. Агенція Аваса повідомляє, що французький делеґат Масілі по розмові з представниками інших держав дійшов до переконання, щоби розбройну конференцію продовжувати далі. Масілі переконався, що становище французького уряду знайшло зрозуміння між урядами багатьох держав. Уряди зрозуміли, що основи розбройної конференції змінились з хвилиною, коли Німеччина перестала числитися з військовими клявзулями мирових трактатів.

Жінка Сталіна скінчила самогубством.

Свого часу викликала була велику сенсацію вістка про загадочну смерть жінки більшовицького диктатора Сталіна, гарної Надії Аллилуєвої. Була це жінка тиха і дуже скромна, а Сталін, як відомо, визначається жорстокістю і садистичною вдачею. З приводу тієї події кружляли різні поголоски і здогади, але властива причина смерти залишилася невиясненою. Недавно появилися в англійській пресі ревеляції в тій справі б. приятеля Сталіна, грузина Кирила Кабарадзе, який з політичних причин мусів покинути Радянщину і перебуває тепер у Берліні. На основі тих ревеляцій жінка Сталіна скінчила самогубством серед сенсаційних обставин. Сталін був з жінкою на прийнятті у команданта червоної армії Ворошилова. Підчас дискусії про відношення комуністів до селянства пані Сталінова виступила з гострою критикою більшовицької політики супроти селян і домагалася злагіднення жорстокого курсу. Сталін втратив панування над собою і зареаґував дуже гостро проти слів жінки. Тоді Сталінова встала з місця і не попрощавшись з ніким, відіхала автом до мешкання Сталіна на Кремлю. Тут почула служба незадовго револьверовий вистріл. Коли виважено двері, найшли її на долівці з простріленою головою. Був при тім Сталін, Ворошилов і Каганович, яких покликали телефонічно. На столі лежав лист, адресований до Сталіна. Зміст того листу залишився для всіх тайною. Покійна користувалася великою симпатією серед комуністичних кол, як людина дуже лагідної вдачі. Знана була з того, що часто полагоджувала замість Сталіна різні прохання в справі дрібних полекш, причому піддержувала літературу і пресу.

Роман Савицький

концертує

пятниця 13. квітня год. 20.

в салі муз. Т-ва Лисенка.

З міжнародньої метушні.

Львів, 12. квітня 1934

Дві події спричинюють безпосередньо нинішню міжнародню метушню: 1) заходи Гендерсона й англійської дипльоматії, яка за ним стоїть, довести таки до якогось компромісу у справі розброєння чи радше німецького дозброєння і 2) заповіджена під кінець цього місяця подорож французького міністра закорд. справ Барту до Варшави. Щодо першої справи то точку над „і" поклав Мусоліні у своїй промові на зїзді фашистівської партії в дні підписання римського пакту: коли конференція розброєння, яка й без того вже досить скомпромітувалась, не найде компромісової формули, яку прийнялиб усі великодержави разом з Німеччиною, — разом з тією конференцією розлетиться і Ліга Націй; колиж найдеться така формула, все одно Ліга Націй мусить бути зреформована. Ця правда була всьому політичному світові давно відома. А всеж, так ясно проголошена, як це зробив Мусоліні, — вона підтримала престіж і вагу англійських заходів, як останніх спроб рятувати — Лігу Націй.

Не будемо на цьому місці вдаватись у розгляд надзвичайно складних частин проблеми розброєння в її останній сталії, тих частин, до яких належать питання „безпеки" і „рівности", „автоматичної і перманентної" та взагалі міжнародньої контролі, інтернаціоналізації зброєнь, реґляментації продукцій воєнного матеріялу, поділу воєнного матеріялу на зачіпний і оборонний, справа військових буджетів, справа військових континґентів, справа військових організацій, справа евент. санкцій і т. д. і т. д. Пригадаємо лише, що головно справі розброєння була присвячена недавня подорож льорда Ідена до Берліна, що для здобуття собі більшої свободи рухів і ближчого звязку з Льондоном і Парижем голова розбройної конференції Гендерсон переніс свій осідок з Женеви до Льондону, що вкінці, після його безпосередніх розмов з французькими міністрами, прийшла остання англьо-французька виміна нот, в якій Франція відступила від своєї дотеперішньої непорушної засади (версайські постанови про німецьке розброєння) та пересунула дискусію на більш практичну площину: яка є „ґарантія виконання" евент. нової конвенції, в якій Німеччині були би признані найдальші, точно окреслені, межі для дозброєння?

Сама техніка розбройної конференції, це страшенне важка машина, яка тим своїм важким, скомплікованим формалістично-технічним апаратом стоїть у найбільшій диспропорції з реальними вислідами праці конференції і її практичною вартістю. А проте сьогодні, коли вже справді стануло рубом питання „або, або": або німецькі зброєння на власну руку, нові зброєневі перегони всіх держав і повний розвал Ліги Націй, — або рятування решток престіжу Женеви й останньої можливости франко-німецького порозуміння та всієї міжнародньої співпраці, — — відповідальні державні діячі не можуть з легким серцем замкнутись у своїх кабінетах і не пробувати найти спільну мову у справі, в якій досі спільної мови не найшли.

Очевидно, що як взагалі в міжнародньому калейдоскопі нема подій відірваних, „самих для себе", лише всі вони стоять у найтіснішому взаємному прагматичному і хронольогічному звязку, — так і заповіджена подорож мін. Барту до Варшави стоїть у тісному звязку

Товари блаватні
вовни, шовки, полотна, постіль
Ф. Ожеховський
Найбільший вибір. — Найнижчі ціни.
Львів, Ринок ч. 29.
7153 41—180 Телефон 25-35.

також з проблемою розброєння, ставлянням Німеччини до Женеви і німецько-французькими відносинами. Річ ясна, що польсько-французькі відносини це тема така широка, що тут не будемо її навіть торкатись. Але — річ характеристична — саме тепер, серед найбільшої метушні довкола проблеми розброєння, яка чейже по суті є проблемою франко-німецьких відносин, у французькій пресі появляються ревеляції про польсько-німецьке порозуміння, які мають Польщу дискредитувати в очах французького громадянина: про німецько-польський плян поділу Чехословаччини, засадничу згоду Польщі на австро-німецький „аншлюс" і на німецькі зброєння, за ціну згоди на польсько-литовську унію та відмови від данцігського коридору до часу, поки для Польщі найдеться рекомпенсата... Такі поголоски ще дужче актуалізують подорож п. Барту до Варшави і Праги, але з другої сторони ще дужче насторожують Париж і проти Берліна. З другого боку німці слушно використовують нагоду, щоби підкреслювати моменти маніфестаційного німецько-польського зближення, протиставляючи його французькій непримирності. І треба признати, що факт удекорування Кракова на приїзд горішньо-шлеської німецької прогульки німецькими прапорами зі свастикою, що такий факт свідчить безумовно про істнуючі у світі можливости радикальної зміни всяких відносин та примирювання найбільш непримирних течій!

Як допомогати Гуцульщині.

Гасло: „На допомогу голодуючій Гуцульщині" ніколи не залишалося без відгомону серед нашого громадянства. У свому часі, коли Гуцульщина пережила катастрофу повені, вплинули на цю ціль величезні, як на наші обставини, суми. Кожне гасло: чи на „паску", чи взагалі на допомогу Гуцульщині, приносить щедрі жертви. Їх усі віддається тим, для кого призначені, але... Як бачимо, не лікують вони ґрунтовно болючої рани матеріяльного, а навіть морального занепаду Гуцульщини. Є вони хіба пластром, що приносить хвилеву пільгу дошкульному болеві.

Одначе так вічно тревати не може. Принагідними жертвами гуцулів не удоровимо, ані матеріяльно, ані морально. Навпаки, можемо зробити з того гарного племени вічних прошаків, що завжди витягають (бо мусять) руку по милостиню. Уже слушний час винайти інший, доцільніший спосіб для рятунку Гуцульщини.

У січні ц. р. в 2-ому числі „Жіночої Долі" звертала я увагу на те, що слід нам замісць милостині, дати працю Гуцульщині, яка голодує, але — ніде правди діти — і дармує. Там вказала я на потребу ширити домашній промисл, використати мистецький хист, зручність, смак гуцулів. У той спосіб рятує себе гірське, чи взагалі сільське населення Швайцарії, Німеччини, Словаччини, Югославії й ін. країн, хоч у них куди гірші умовини успіху цього роду праці.

Не зважаючи на заклик забирати в цій справі голос, вона найшла малий відгомін. Вивтиснула її поновно, бодай серед коломийського громадянства, мала довірочна нарада, що її скликав у дні 23. березня Повітовий Народній Комітет. Там, після реферату посла Пеленського, виявилась жвава дискусія на цю тему. Слідом за цим кооперативна секція при „Союзі Українок" у Коломиї скликала 25. березня нараду представників і представниць коломийських кооперативних і культурних установ. Там знову з великим заінтересуванням обговорено справу допомоги Гуцульщині.

Після цієї наради поїхала я ще до Ворохти, щоби засягнути думки деяких тамошніх громадян. Також мала я нагоду говорити зі знавцями гуцульських відносин пп. інспектором кооп. Квасницею, директором „Покутського Союзу" Пашкевичем, д-ром Заваликутом, дир. Левицьким та іншими. Зміст оцих розмов і нарад хочу подати під увагу нашого громадянства. Насамперед всі вище згадані годяться з тим, що рятунок для Гуцульщини конечний... і що використання господарства та природних багатств Гуцульщини це найважніший, можна сказати, єдиний спосіб рятунку цієї вітки нашого народу.

В який спосіб приступити до цього? Покищо сконстатовано, що на терені Покуття і Гуцульщини істнує декілька кооператив, які зовсім успішно проспероують і які могли би при поширенні своєї праці виконати величезну місію.

Є в Коломиї промислова кооператива „Гуцульщина", що істнує вже понад десять літ. Повстала вона, як дальший етап в розвитку гуцульського промислу, що його започаткував ще покійний Герасимович. З цього повстала з [...] часі і школа деревляного промислу (тепер [...] жавна), школа гончарська (не чинна).

„Гуцульщина" має звязки із усіми [...] ми, різьбарями й усякими гуцульськими [...] никами. Має у своїй крамниці в Коломиї [...] гарні зразки цих виробів, але хоч і не працює [...] втратами, то не може як слід розвинутись з [...] причини: замалого капіталу і замалих звязків [...] ширшим світом, що міг би поширити гуцульський промисл.

Є в Коломиї теж не нова й розбудована [...] кооператива „Жіночий Базар". Торгує вона [...] шивками й гуцульськими виробами, але причина [...] замалого розмаху та сама, що в „Гуцульщині".

Є нові кооперативи, що заповідають гарний розвій, якби мали більше членів. Це кооператива деревного промислу „Де-Ко". На чолі її робіт стоїть практичний знавець гуцульського й [...] галі деревного промислу професор П. [...]ський. Ця кооператива могла би різними засоб[ами] поширити справи деревного промислу й то[р]говлі. Є кооператива „Розбудова", що трудо[...]ла кравецьку робітню. Вона могла би теж пош[и]рити свою діяльність дуже широко. Є повста[...] кооператива „Дерма", яка могла би, розвинувшись як слід, зміцнити й організувати [...] шкіряних предметів: торбинки, пояси, сандали, постоли і т. п. (моглиб мати широкий збут). [...]сі ми частенько вживаємо подібних „[...]ських" виробів. У Косові, крім гарно розвинених килимарень „Гуцульського Мистецтва", є кооператива „Збут", що торгує овочами, орхами, [я]годами, грибами, а щонайважніше достави [ч]стої вовни до килимарень. У Делятині [...] заснована кооператива збуту дерева опалового та будівельного починає теж гарно розвиватись.

Всі ці кооперативи на Покутті і Гуцульщині могли би при співпраці місцевого громадянства й головного кооперативного проводу у Львові сповнити оте величезне завдання, якому на імя: Праця а не милостиня Гуцульщині, а далі як добре піде, Лемківщині, Поліссю.

Чому досі не сповнили вони цього? Не через невмілий провід, або ославлені „манка", а тільки тому, що замало мають членів, замало капіталу та звязків зі світом, щоби праця їх могла сповнити таке велике завдання, яке стоїть перед ними, перед українською суспільністю.

Започаткованої праці не можна залишати. За першою нарадою мусять піти дальші. Мусить наступити порозуміння з проводами кооператив, з чільними громадянами Гуцульщини.

У руках коломийського проводу [...]труються і фонди та розподіл їх на добре обдум[...]

НАЙКРАЩІ ВОВНЯНІ МАТЕРІЯЛИ
на шкільні мундури, костюми, мужеські убрання та всякі шовки
З МАГАЗИНУ НОВИН „ТЕКСТИЛЬ" — Ст. ЗАЛЕСКА
вул. Галицька ч. 18.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 14. КВІТНЯ 1934.

РОМАН ДУДИК.

У Томину неділю.

(Із споминів світової війни — 1918 р.)

Присвячую Дорогій памяті моїх Батьків.

Приїхати з Альбанії і відразу зголоситись на новопризначене місце? Не бути дома? Ні, цього не буде! Можна би вже зріктись відвідин родинного місця і рідні, але не всилі відмовити собі доброго „підкленування душі". Ми рішили з тов. Степаном поїхати додому на один тиждень, а найстися, хоч на місяць! Бо хтож чував, щоб у нашій Галичині не годен було коли дістати хліба? А тут ніде не купиш хліба без картки, щоби й плакав! Отже не тільки в Альбанії, але й у цілій „нашій" державі біда. Та ми віримо, що мусять мати хліб ті, що його продукують. Їдемо до дому, тов. Степан у свої сторони, я у свої, а за тиждень зїдемося у Львові. Хоча не мали документів для подорожі додому, та найшли на це раду. Я попросту дописав на своїм документі свою стацію, а тов. Степан поїхав таки зовсім без нічого, а зластивою із тверезою головою...

На Томину неділю були вже дома. Тямлю, якби це сьогодні. Входжу в хату, витаюсь, з мама:

— Во Імя Отца і Сина... — хрестяться. — Чи це ти, сину? Витаюся з родичами, а мама огортають тремтячими руками мою „воякцьку" голову, на яку, як цілющий бальсам спливають гарячі сльози. Це сльози радости мами, що несподівано стрічають сина і сльози невимовного болю по свіжій втраті другого сина, який недавно згинув на італійському фронті. Мама витають мене, а прочитають брата... Здовж тіла проходить у мене тремтіння, боюся, щоби не „сплямив гонору військового мундуру" і Боже борони, не прослезився. А тут в обіймах мами мені так любо, так мило...

Чи є де легча, ніжніша рука, як рука мами? Чи можуть бути щиріші очі, з яких спливали би чистіші сльози, як мамині? Заставляють стіл. Повно тут усього, ще „свяченого", чого тільки душа забагне. Значить ми з тов. Степаном не завелися, можна буде собі підісти... Зачинаю їсти. Зїв таки дуже небагато і більше не годен! Що воно таке? Невжеж очі теж беруть участь в їжі? Бачать, що стільки всього і не вже вистарчає? А може це вже така людська природа, що людина прямує тільки тоді до якоїсь цілі, а як її осягне — байдужніє!

— Їж сину, припрошують мама, чи не смакує тобі?

А тато поважним кроком проходжуються здовж кімнати і зпід ока приглядаються синові, якого стільки часу не бачили. Син вийшов з дому молоденьким хлопцем, а отсе вже правдивий мужчина! Усміх вдоволення проходить по їх добрячому лиці. Вишукують кілька яблук, ставлять переді мною на стіл.

— Бери, це тирольки, бач, як гарно задержалися.

Гощу їх альбанським тютюном, вони мене своїми німецькими папіросами, які дістали від якогось пруського офіцира. Не знаю, що мені робити. Ще не курив при родичах. Запримічують це і слідно на них вдоволення, що син не перестав їх шанувати. Припрошують, кралькома курю.

— Я все своє кажу, говорять мама ніби до тата. — Добра дитина, хочби в свому життю зійшла з правої дороги, то хіба на хвилину, на короткий час, а там все вернеться на неї назад.

— „Раз добром налите серце в вік не прохолоне" — сказав Шевченко — доказують тато.

Відчуваю, що це не якась похвала для мене, на яку я ще не заслужив, а наука, осторога для сина на будуче. Вони знають, скільки можливостей, скільки нагод і спокус дає військове життя, а ще у воєнному часі, молодому [...] вікові, щоб звихнути його душу, зломати характер, розбудити приспані, а непоборені ще пристрасти. Відчуваю, що вони воліли би хоч ще дізнатись про чесну смерть сина, ніж про яке ганебне його діло, яке сплямило би їх добре ймення.

Приходить тоді мені на думку, що батьки мої, це люди „старої дати", „сентименталісти", в яких честь і мораль це те, без чого людина не є людиною. Чи на війні зважає хто на честь? А сама війна, чи це мораль?

Та слова батьків, диктовані щирою любовю пливуть просто зі серця і падуть у душу. Та чи задержаться там?...

Крізь відчинене вікно долітав у хату спів молоді. Біля деревляної церковці кінчать гагілки, „закопують Коструба".

. . . .

Чорним круком перелетіла світова завірюха. Болючим споминoм відзивається її спільоха. Змінився час, змінилися люди.

І коли сьогодні у Томину неділю „закопують Коструба" біля тої самої церкви, як тоді [...] пятнацять літ, нагадуються щасливі хвилини у родинному гнізді. І його розкинула буря по всьому світу. А по батьках залишився тільки спомин, а на їх могилі похилений дубовий хрест.

Та спомин про них кріпить душу.

. . . .

Не знаю тільки, чи добре виховати дитину так, щоби відганяла думки про своїх дорогих [...] рожчих і старалася згадувати про них якнайрідше тому, що годі згадати їх без [...]ня, що викликує біль і тугу?...

Юськовичі, 10. квітня 1934.

...Львівський провід кооператив і всі ...у акцію. ... поважні громадяни поможуть ...до цього ... збут, виміну товарів і т. д.

Зокрема величезне значіння у відродженні Гуцульщини матиме акція Молочарського Союзу. Годівля худоби й овець це підстава гуцульської господарки. Вдала спроба з бриндзею у Ворохті доказує, що тут дається багато зробити. „Сільський Господар" мусить помогти піднести ... Кооперація мусить вирвати Гуцульщину з жидівських лабет, що досі, як ..., висмоктують останні соки з гуцулів. Кооператива „Українське Народнє Мистецтво" ... покористуватись своїм досвідом на полі ... та прийти з допомогою-порадою в цій ... Але до цього всього потрібно не тільки ... матеріяльної підмоги, але ще найінтенсивнішої ... всіх людей доброї волі, а перш за все свідомих ... просвітніх діячів і всіх, хто тільки має ... зв'язки з Гуцульщиною. Бо найкраща ініціятива, найліпша воля всього громадянства розбивалися досі з одної сторони об брак фондів, а з другої сторони об велику темноту, неорганізованість Гуцульщини. Газет доходить туди дуже мало. Книжок ще менше. Читалень, особливо діяльних мало. Кооперативи попадали. Мораль на низькому рівні, ніж де інде, а працювати нема кому. Інтелігенція або байдужа, або розсварена, не хоче бачити, що кругом неї діється. Тому гасло „Спішім на допомогу Гуцульщині" мусить спонукати нас заопікуватись Гуцульщиною не тільки з матеріяльної сторінки, але не менше з освітньої, організаційної та моральної.

Олена Кисілевська.

ВСЯКОГО РОДА МАТЕРІЯЛИ ВОВНЯНІ ТА ІНШІ — найдешевше в текстильнім магазині „ТАНИЙ СКЛЕП" — З. ЗАЛЕСКИЙ, ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 8.

Українська еміґрація у Франції.

У днях 31. березня до 2. квітня ц. р. відбувся в Парижі другий звичайний з'їзд Українського Народнього Союзу у Франції. За минулий рік Союз провів велику працю у Франції, а кількість його організацій збільшилася до 27. Наслідком цього буйного зросту українського організованого життя праці з'їзду пройшли при надзвичайному піднесенні духа делегатів та гостей. Праці з'їзду проводилися в комісіях організаційній, культурно-освітній, економічній та зовнішнього звязку. Цілий ряд постанов, як заложення при всіх організаціях бібліотек, поширення національної преси і т. д., скріплення організаційної сітки Союзу на цілому терені Франції, були кінцевим вислідом праць з'їзду.

З'їздом проводив надзвичайно вміло інж. Заворицький. У вечорі першого дня з'їзду влаштовано концерт Т. Шевченка, що теж пройшов з повним успіхом. Другого вечора Українська Громада у Франції (27. Буль. Ля Тур-Мобур) влаштувала доклад п. Гончеренка на тему: „Культ героїв", на якому були присутні делегати з'їзду. Так само влаштовано на час з'їзду виставку української преси та книжки.

Управу Союзу перевибрано майже в незмінному складі, а також і Ревізійну Комісію.

Полекші в сплачуванні вкладок

і оплат до суспільної „обезпечальні".

Закон з 15. березня ц. р. оголошений у „Деннику Законів" ч. 29 з 9. квітня ц. р. нормує сплачування тих залеглих вкладок і оплат від обезпечених, для яких речинець заплати минув ще перед 1. липнем 1932 р. Одночасно закон признає полекші для рільних і лісних господарств при сплачуванні тих залеглих вкладок і оплат, яких речинець платности минав між 1. липнем 1932 р. до 1. листопада 1933 р.

ВІДСОТКИ І КАРИ ЗА ПРОВОЛОКУ.

Далі закон дарує всі відсотки і кари за проволоку від незаплачених вкладок і оплат за час від дня платности до кінця вересня 1933 р., якщо повищий довг слід було заплатити в „суспільній обезпечальні". Зате відсотки і кари за проволоку, належні: 1) закладові обезпечень умових робітників чи 2) закладові обезпечень від випадків і 3) закладові емеритального обезпечення робітників, знижується до 6 проц. річно від незаплачених вкладок і оплат за час від дня платности до кінця вересня 1933 р. Суспільні „обезпечальні" подарують теж всі відсотки і кари за проволоку, належні їй від рільних і лісних господарств за незаплачені вкладки та оплати до кінця вересня 1933.

РЕЧИНЦІ ПЛАТНОСТИ ЗНИЖЕНОГО ДОВГУ.

„Обезпечальні" і вище згадані обезпеченеві установи після скреслення чи пак обниження відсотків і кар за проволоку стягатимуть залеглі вкладки та оплати в ось-таких речинцях: 1) на випадок гіпотечної забезпеки ратами, розложеними на 10 років. Перша рата буде платна 1. липня ц. р. з 4 і пів відсотками річно. Відсотки числитимуться від 1. жовтня 1933 р.; 2) якщо згадані обезпеченеві заклади та „обезпечальні" не мають гіпотечного забезпечення стягнуть свій довг ратами до 3 років. Перша рата буде платна 1. липня ц. р. з 6 проц. відсотками, які числитимуть теж від 1. жовтня 1933 р.; 3) самоврядні установи та інші публичні товариства сплачуватимуть свій довг також ратами, розложеними на 10 років з 4 і пів відсотками від 1. жовтня 1933 р. Перша рата буде платна теж 1. липня ц. р. Міністер суспільної опіки разом з міністром скарбу устійнить виконним розпорядком подрібно повищі полекші і сам спосіб стягання тих довгів. Аж до хвилини заплачення всіх залеглих вкладок і оплат обезпеченеві установи користуватимуться тими полекшами при їх стяганні, які признає екзекуційний закон.

НЕВИПЛАТАІСТЬ ДОВЖНИКА.

Якщо безпардонне стягання залеглостей довело би до господарської руїни довжника (підприємство) або самоврядна установа опинилась би у скрутнім фінансовім положенні, тоді обезпеченеві суспільні установи за спеціяльною згодою міністра суспільної опіки можуть подарувати в цілости або частинно залеглі вкладки та обезпеченеві оплати.

КОЛИ НЕМА НІЯКИХ ПОЛЕКШ.

Закон не передбачує ніяких полекш у сплачуванні тих залеглих вкладок і обезпеченевих оплат за умових робітників до обезпеч. установ, якщо від їх заплати узалежнюється зачислення часу праці до складкових місяців, вимаганих законом аби можна такого умового робітника обезпечити.

Закон про полекші обовязує вже з хвилиною його оголошення, себто від 9. квітня ц. р.

Перед голенням крем або олійок

NIVEA

Вживаючи NIVEA оголитеся Пане ліпше, як досі і зовсім безболісно

Крем NIVEA по 0·40 зол. до 2·60.
Олійок NIVEA зол. 1·00, 2·00 і 3·50.

польський продукт фабрики PEBECO С. А. в Познаню

Перед домашньою війною у Франції.

ПАРИЖ, 12. 4. ПАТ. „Журналь" помістив ... двох тайних обіжників комуністичної організації „Фронт Комюн" на доказ, що французькі комуністи підготовляють революцію у Франції. Один документ — це квестіонар з питанням, чи члени можуть бути корисними для своєї організації та віддатися всеціло на послуги організації. Зате другий запитує, чи члени організації візьмуть участь як боєвики, чи служили при війську, чи дослужились старшинського степеня і чи мають своє авто або мотоцикль.

Починають розкривати більшовицькі затії в Америці.

НЮ ЙОРК, 26. березня. (Вл. кор.) В сьогоднішнім числі „Ню Йорк Амерікен" розпочав низку статей Ролф Іслі, предсідник виконного комітету Нешенел Сивик Федерейшен про більшовицькі затії в Америці. Він покликується на матеріял, зібраний федеральним урядом, каже, що всі його твердження мають потвердження в документах і з таким приготуванням він розголошує: 1) Що після заключення умови між Америкою й Радянщиною у справі привернення дипломатичних зносин і виразної обіцянки Літвинова про цілковиту застанову більшовицької пропаґанди в Америці, Третій Інтернаціонал в Москві видав наказ комуністам в Америці, щоб вони розпочали інтенсивну працю в Злучених Державах з метою забрати у свої руки все, що є власністю уряду Злучених Держав, дальше банки, копальні, фабрики, засоби комунікації, землі капіталістів і доми приватних одиниць. Це можна осягнути дорогою перевороту і тому цей переворот треба підготовити. 2) Що підготування більшовицького перевороту має розпочатися від першого травня ц. р. безнастанним викликуванням страйків, сіянням ворожнечі серед небільшовицьких елементів. Що для успішного виконання програми треба скоординувати діяльність вже істнуючих більшовицько-комуністичних організацій, які дотепер подекуди йшли окремо, часом навіть не знаючи одні одних. До таких організацій належать: Комуністична Партія Америки, Молода Комуністична Ліґа, Молоді піонірн Америки, Амкіно (пропаґанда при допомові кіна), Ліґа Промислових Юній, 21 революційних юній, Міжнародня Оборона Робітництва зі своїми 10 секціями і 200 відділами, Ліґа Освіти Робітників, Спортовий Союз Робітників (зі 144 клюбами), Загально-американська Протиімперіялістична Ліґа, Робітнича Культурна Федерація з 200 клюбами і 600 відділами.

Всі ті орґанізації основані на зразках московських, а навіть назви мало що змінені від московських. Їх діяльність ріжнородна: деякі йдуть отверто, а інші дуже скрито, щоби навіть не дати до зрозуміння, що вони стоять на більшовицьких услугах.

Ісли доказує, що вся комуністична діяльність тут має своє джерело в Третім Інтернаціоналі в Москві і стоїть під безпосереднім наглядом і приказами Сталіна.

Дальші статті мають появитися в найближчому часі, як заповідає Ісли.

—о—

Довкола афери Ставіського.

ХТО ВБИВ ПРЕНСА?

ПАРИЖ, 12. 4. ПАТ. Ще в половині березня ц. р. до міністра справедливости Шерона зголосився комісар поліції Беноа, примінений в урядуванні з приводу афери Устріка і повідомив, що має достовірні інформації про вбивство Пренса. Вбивства доконали Перетті, власник публичного дому зі своїми помічниками Ваншорі і Грімальді. Одначе поліція не привязувала до цих вісток надто великої ваги. Тепер виявилось, що Перетті — це тіточний брат арештованого Карбона. Таким чином скріплено нитки вбивства Пренса.

ПРОКУРАТОР ЗАТИРАВ СЛІДИ ЗА СТАВІСЬКИМ.

ПАРИЖ, 12. 4. ПАТ. Обі слідчі парляментарні комісії продовжують від учора далі свою діяльність. Комісія для висвітлення вуличних заворушень переслухала свідків маніфестацій на площі Згоди в днях 6. лютого ц. р. Зате слідча комісія для висвітлення афери Ставіського переслухала провідника адміністраційної слідчої комісії Лекува, який висвітлював умовини, серед яких покликали його до слідчої комісії, щоби викрити помилки адміністраційної та прокураторської влади підчас афери Ставіського. Головною причиною недомагань слідства було становище бувшого прокуратора Пресара. Справді Лекув не закидає Пресарові свідомого легковаження своїх обовязків, але закидає лиху організацію його уряду та повну відсутність його авторитету серед підчинених йому урядовців. Лекув подав багато фактів, які виявили в повному світлі інциденти між Пренсом і Пресаром, кажучи, що Пресар надуживав свого службового становища. Свідок запевнив, що лишень завдяки Пресарові міг вганяти по Франції обманець Ставіський. Після зізнань Лекува комісія переслухала негайно б. прокуратора Пресара.

АРХИТВІР АНҐЛІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ЕМІЛІЯ БРОНТЕ

БУРЕВЕРХИ

у перекладі М. РУДНИЦЬКОГО.

Окрема книжка на гарному папері. 278 стор. Обмежена скількість примірників.

ЦІНА 2 ЗОЛ. 50 СОТ.

Для передплатників „Діла" 1 зол. 80 сот.

Пересилка 50 сот. більше.

Непорозуміння з фемінізмом.

I.

Крім „опортунізму“ наводять „Вісті“ і „Студентський Шлях“ ще й інші арґументи проти Українського Жіночого Конгресу. А саме находимо там цілу низку закидів і думок на тему жіночого питання. Передати ці своєрідні міркування про фемінізм у зрозумілий для читача спосіб, а тим більше полемізувати з ними, ми не беремося, бо цього при найкращій волі не були би в силі зробити. Коли з великим трудом вдається вхопити думку одного уступу, бачимо, що їй суперечить теза, подана в другому уступі. А всі вони разом, ці тези і твердження про жіночий рух, виголошувані самопевним тоном знатока, визначаються такою неймовірною іґноранцією, що від неї моторошно робиться на душі. Можна би думати, що хто береться писати статті про фемінізм, цей повинен знати про нього бодай найбільш засадничі речі, — бодай стільки, скільки можна найти в кожній европейській енциклопедії. Одначе в нашому громадянстві є люди, які вважаються покликаними говорити авторитетно про жіночий рух, хоча не мають про нього дослівно ніякого поняття. (Справедливість каже ствердити, що находяться вони не тільки в націоналістичному таборі. Найбільше їх тепер в українському католицькому світі, в якому в останніх часах аж зароїлося від „спеців“ від жіночого питання).

Коли з одного уступу „Вістей“ довідуємося, що завданням жіночого руху є „нормузати справи, звязані з суспільною функцією жінки“ та що програма Українського Жіночого Конгресу повинна обмежитися до питань так оригінально окресленого жіночого руху, то в другому місці читаємо, що фемінізм у нинішних часах — це перестарілий анахронізм, отже виходило би, що зайвим пережитком є також всі жіночі організації і всякі жіночі конгреси. Знова з іншого місця статті довідуємося, що „жіночими суспільними функціями“, (які автор дозволяє обміркувати на Жіночому Конґресі) є тільки „справа виховання дитини“ та „уряджування всяких імпрез товарискового характеру“.

Дальше находимо цілу серію хибних понять та фальшивих тверджень про **український** жіночий рух. І так інсинуується йому, що він буцімто вводить „ще один поділ на жіночу і чоловічу частину з окремими ідеольогіями, програмами, з інш. розвязками питань“ та що Жін. Конгрес — це „відмежування в окрему жіночу суспільність зі спец. жіночими ідеольогіями“. („Студентський Шлях“). Закидується проводові Союзу Українок та організаторкам Конгресу, що вони „жіночому рухові серед українського жіноцтва намагаються надати невідповідаючий духові сьогоднішньої доби інтернаціональний характер, звязуючи його з найновішими течіями світового фемінізму“. („Вісті“).

Звідки черпають автори названих статтей свої інформації про український жіночий рух? На якій основі виробили вони собі ці дивовижні, недорічні поняття про змагання українського зорганізованого жіноцтва? Чи справді невідомо їм, що український жіночий рух ніколи не проповідував ізоляції жіноцтва від загалу громадянства, а навпаки від самих своїх початків, себто від пятьдесяти літ, свідомо і доцільно змагав до того, щоби українське жіноцтво стало **живою і якнайбільш активною частиною Нації**. А одним з головних своїх завдань вважав він саме: **ввести українську жінку в громадське життя та підготовити її до цієї ролі**. І ніколи український жіночий рух не був рухом еґоістичним для якихось вузько зрозумілих жіночих інтересів. На першому місці ставив він все **обовязки, а не права**, а коли говорив про права, то розумів їх у першій мірі як **право української жінки на народній труд, на службу для Нації**. А що торкається закиду „інтернаціоналізму“, то сміло можна сказати, що не було і нема другого жіночого руху, який мав би такий **суто-національний характер**, як український жіночий рух. Коли через „інтернаціоналізм“ розуміють „Вісті“ інформування українського жіноцтва про те, що діється на жіночому відтинку в світі, або наші звязки з міжнародніми жіночими організаціями (завдяки яким — кажучи до речі — українське жіноцтво віддало національній справі неодну поважну прислугу), то чи можна такий „інтернаціоналізм“ порахувати українському жіноцтву за гріх?

II.

Через гущу цього роду міркувань на жіночі теми доходять вкінці „Вісті“ ось до якого висновку: Український Жіночий Конгрес не має змислу, бо тільки націоналістичний рух може розвязати жіноче питання. Тому треба „поставити справу т. зв. жіночого руху на правильні тори, зводячи його до націоналістичної постановки. Український націоналістичний рух є тим єдино правильним напрямком, на якому т. зв. жіночий рух може сповнити великі творчі завдання в житті української суспільности“. „Повна творча суспільна роля української жінки розвинеться щойно з історичною, остаточною перемогою українського націоналістичного руху“.

Наведені уступи вказували би на те, що український націоналізм вірить у „великі творчі завдання жіночого руху в житті української суспільности“, вірить у „творчу суспільну ролю української жінки“. Ці заяви приняли ми з великим вдоволенням та ждали нетерпеливо на більш конкретне окреслення „творчих завдань жіночого руху“ та „творчої суспільної ролі української жінки“ в націоналістичному розумінні.

І ось в останньому числі „Вістей“ (з 5. квітня ц. р.) появилася велика ідеольогічна стаття на цю тему п. з. „Роля жінки в житті нації“. Скажім відразу, що ця стаття перейшла всі наші сподівання, а радше всі побоювання. [illegible] вона є просто скандальна. Творча суспільна роля української жінки зведена там ясно і без [illegible] яких уже обиняків до гітлерівської рецепти „розвязки“ жіночого питання. Замість широкої програмки для „піонірок нового життя“ находимо один постулят: „поворот жінки до домашнього огнища“.

Автор зясовує нам два ріжні ідеали: ідеал жінки поневоленої нації та ідеал жінки державної нації. Коли перша повинна бути [illegible] „революціонеркою“, „провідницею“ й „душею“ революційних рухів, друга має бути „матір'ю і тільки матірю“. Як приклад першої подається в статті сучасну індійську жінку та італійку XIX. віку. Перший приклад вважаємо правильним, бо індійська жінка грає дійсно в оточенні Гандія та цілому його русі першорядну, просто домінуючу ролю. Зате зовсім не вдався „Вістям“ другий приклад. Італійська жінка ніколи не брала активної участи в громадському житті ні в боротьбі за волю нації. Аніта Ґарібальді, на яку покликуються „Вісті“ як на ідеал італійки XIX віку, не була — як відомо — італійкою і памятник, здвигнений фашистівським урядом в її честь, є памятником вдячности італійського народу для чужинки, яка з любови до чоловіка полюбила також прибрану батьківщину.

Прикладом другого типу жінки, себто жіночим ідеалом державної нації, є для „Вістей“ „жінка сьогоднішньої Італії чи Німеччини“.

ҐАЛЯНТЕРІЯ ЖІНОЧА І МУЖЕСЬКА У ВЕЛИКІМ ВИБОРІ По цінах дуже низьких. Поручає Ф-ма ЗИҐМУНТ ЗАЛЕСКИЙ вул. Боїмів ч. 4.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 14. КВІТНЯ 1934. 2

МИРОН ЗАРИЦЬКИЙ.

Астрономія в старині.

Давно вже лучили звізди в групи і давали їм назви. Назви деяких констеляцій були вже знані у Вавилоні в часі около 3.000 років перед Христом. Гезіод описував рух сонця серед констеляцій Зодіяка. У десятому віці перед Христом відкрили вавилонці планети, а в пятому віці вони знали вже їх час обігів. Це була кульмінаційна точка астрономії старинного сходу. Бачимо,що давній жрець Баала знав більше астрономії, як пересічна освічена людина сьогоднішньої Европи.

Першим здобутком грецької астрономії була свідомість, яку здобули Талес, Анаксимандер і пітаґорейці, що небесне склепіння не є півкулею, спертою на плоскій землі, тільки повною кулею, що оточує довкола також кулисту землю. Пітаґорейці ствердили, що в ріжних краях інші зорі світять у тому самому часі в зеніті, що в південних околицях бачимо звізди невидні ніколи в північних землях і що деякі зорі не заходять ніколи, або як каже Гомер, не купаються в океані, коли їх обсервуємо в північних околицях, але заходять на кілька годин, коли їх оглядаємо в південних околицях. Вони запримітили, що тінь землі на місяці в часі його затьми є округла. Страбо й Ератостен запримітили, що насамперед бачимо горішні частини предметів, що наближуються до нас з далекої віддалі. Арістотель, а пізніше Сенека додумувалися вже, що за Гераклевими стовпами лежать Індії і треба було тільки сміливости очайдушного Колюмба, щоби відкрити Америку. Парменід ділив землю на географічні смуги, а Архіт з Таренту обчислював перший величину земної кулі.

Треба тут усвідомити собі виразно той великий поступ астрономічного знання тоді, коли ним зацікавилися грецькі мислителі. Не забуваймо про те, що в старині знали тільки дуже малу частину поверхні земної кулі і що ніякий безпосередній досвід не міг тоді дати людям відповіді на питання, що знаходиться на схід від Індій або на захід від Ґібральтару. Сьогодні можемо землю обїхати довкола і подавати собі взаємно відомости про рівночасні астрономічні обсервації з протилежних точок земної кулі, отже округлість землі і небозводу є для нас нині фактом безпосереднього досвіду. Єгипетська й вавилонська астрономія знала тільки горизонт і небесну півкулю, вона описувала тільки явища, що їх бачила безпосередньо на небі. Це була астрономія виключно наглядна і описова. Але кулисту форму землі і неба треба було тоді на основі посередніх досвідів і при допомозі відповідного міркування щойно вирозумувати, а до цього в старині були здатні тільки греки. Отже греки є творцями наукової астрономії, яка небесні явища не тільки описувала й реєструвала, але також висвітлювала й вияснюла.

Цікавий є образ всесвіту, що його представив пітаґореєць Фільоляос, який казав, що в осередку світу є центральний вогонь, а десять небесних тіл кружляє довкола нього по гармонійно впорядкованих колах, а саме сфера сталих звізд, Сатурн, Юпітер, Марс, Сонце, Венера, Меркур, Місяць, Земля і якась додумана протиземля. Маємо тут уже деякі проблиски пізніших геліоцентричних систем будови світу.

Та не тільки математики й астрономи цікавилися у тих часах явищами на небі. Були це часи, коли не було ще прірви між знанням і мистецтвом, між думкою й уявою. Астрономічні відомости подибуємо у всіх грецьких трагіків і поетів, про астрономічні новини інформують нас грецькі історики, а грецьке точне знання багато завдячує духовій роботі найбільших грецьких фільософів. Не знати, наприклад, що більше маємо подивляти у Плятонових діялогах, чи незрівняний чар мови й високий лет поетичної уяви, чи безмежну глибину фільософічної думки і тверду послідовність льогічного міркування. Одначе здається, що саме ця дивна синтеза Плятонової думки й уяви робить його великим понад кожну міру. І цей незрівняний поет, що збогатив безмежно зміст духової культури і своєю фільософічною системою дав початок усім пізнішим ідеалістичним напрямкам фільософії, саме той Плятон цінив високо точне знання, поручав у своїй школі нові методи математики і дуже часто займався астрономічними проблемами у своїх безсмертних творах.

Було це доґматичним засновком грецької астрономії, що небесні тіла як ідеальні тіла мусять порушатися по ідеальних лініях, значить по колах. Але греки добре знали, що дороги планет не є колами. І ніхто інший, лише Плятон поклав основне питання грецької теоретичної астрономії, як можна вияснити обманні складні рухи планет, якщо їх дійсні рухи мають бути правильними колами. На це питання відповів Евдоксос теорією гомоцентричних куль, Гераклейдес з Понту теорією епіциклів, а Апольоніос з Перґе теорією ексцентричних кол.

Другий велитень грецької думки Арістотель займався навіть деякими специяльними астрономічними проблемами; він розбудував напр. теорію гомоцентричних куль Евдокса і як знаменитий систематик ріжних специяльних наук чимало причинився до відокремлення астрономії як окремої науки, якою занялися у гелєністичній добі вже професійні астрономи.

Коли по смерти Олександра Великого його держава розпалася, повстало в Александрії головне огнище науки і там директор славної бібліотеки Ератостен обчисловав довжину земного полуденьника. Його ровесник Аристарх із Самос видумав нові методи поміру віддалі місяця й сонця від землі і величини поперечника місяця. Він казав уже виразно, що земля крутиться впродовж одної доби довкола своєї осі, а по колі нахиленім до рівника довкола сонця впродовж одного року. Але ці його сміливі думки пішли скоро в забуття і перемогла геоцентрична система. Його обвинили у тому, що своєю теорією про рух землі заколочує спокій богині землі Гестії і великий астроном мусів піти на прогнання. Не є це на жаль єдиний випадок в історії людства, де кара за пропаговані наукові теорії спиняла розвиток науки і відстрашувала від віри у правду.

(Докінчення буде)

Галицький Магазин Новостей Галицька 15.
Поручає вовни, сукна, шовки, зефіри, полотна та всякі блаватні товари по найнижчих цінах. При закупні товару від 5. зол. даром білети до ... кін. 5/73 15-?

Італія потребує тепер щораз то нових кадрів сильних, хоробрих вояків для розбудови новітньої римської імперії. Отож італійська жінка повернула тепер до своїх найприродніших завдань материнства. І сьогодні вона є матір'ю і тільки матір'ю". Вродити як найбільше вояків — ось до чого зводиться „творча суспільна роля" жінки в розумінні „Вістей".

Як собі „Вісті" уявляють перехід з одного типу жінки до другого, про це названа стаття нічого не каже. Як відомо, вдержати самостійність, закріпити її і розбудувати державу, бавить труднійше, ніж її добути. Яку ролю визначають „Вісті" жіноцтву в цьому першому періоді державного життя нації, не знаємо. Відомо також, що навіть сильні і могутні держави можуть бути загрожені в свому іґснуванні, в своїй самостійності, можуть найтися у війні на життя і смерть. Яку ролю має тоді відіграти жінка, якої ціла діяльність, всі зацікавлення, цілий її світ замкнений у стінах її домашнього огнища? І „на цей запит не находимо відповіди у „Вістях".

Щоби нас переконати, що єдино правильна є фашистівська і гітлерівська концепція жінки, „Вісті" протиставляють їй „жінку-еманципантку", яку змальовують якнайчорнішими красками: Вона „не шукає доріг власної творчости" у всьому „старається наслідувати чоловіків", „кидається у вир життєвих роскошів", „хоче вижитися", материнство є для неї „найприкрішою перепоною". Ця жінка сталася причиною всього лиха, зокрема „занепаду родинного життя й моралі і зменшення приросту населення у поодиноких державах".

Чи цього роду нісенітниці, які направду просто соромно читати, заслуговують на відповідь? Чи треба пригадувати, що жіночий рух був і є **одним з найбільше дисциплінованих і найбільш етичних рухів людства?** Що його головною програмою є збогатити людську культуру цінностями жіночого духа і саме тому він каже жінці йти **власними** шляхами. Що він змагає до **санації родинного життя і моралі,** що він ставиться з найбільшою пошаною до **материнських обовязків жінки** та що він перший висунув перед державою домагання опіки над материнством і дітворою. Чи треба вказувати, що причини зменшення приросту населення далеко більше складні, що їх треба шукати в соціяльній, господарській і духовій кризі та що запобігти їм не можна замкненням жінки в домашньому огнищі. А всякі спроби вернути жінку назад виключно до її родинних і домашніх обовязків мусять скорше чи пізніше закінчитися повною невдачею тому, що вони є **противні законам господарського і духового розвитку людства.**

Але передовсім треба якнайбільше рішучо застерегтися проти перещіплювання на український ґрунт такого розуміння завдань і ролі жінки, які **зовсім не відповідають нашому національному характерові ні інтересові.** Як можна порівнювати українську жінку з жінкою німецькою чи італійською? Треба дуже жаліти, що серед українських націоналістів найшли найсильніший відгомін саме ті сторінки гітлеризму, які в ньому найслабші.

III.

Ці трагічні чи може радше трагікомічні непорозуміння з фемінізмом, які в останніх часах находять часто свій вислів на сторінках української преси, навівають сумні рефлексії на українське зорганізоване жіноцтво. Здається нам інколи, що стоїмо там, де стояла Кобринська перед пятьдесяти роками та що слід зачати наново повторяти все те, що писалося і говорилося тоді і на протязі минулих 50 літ.

Щоправда українське зорганізоване жіноцтво говорило і писало не багато, зокрема писалося дуже мало на жіночі теми в останніх пятнадцяти роках, від часу відбудови нашого життя після війни та масового розвитку жіночої організації. Тут мститься на нас брак жіночої преси. Ми думали, що вистануть **діла,** що вони будуть говорити **за нас і за нами.** Ми думали, що ця органічна праця над вихованням української жінки на свідому громадянку, промовля за нами більше переконуючо, ніж найгостріші статті і найбільше красномовні промови. Ми думали, що на нашу користь говорять ці сільські жіночі кружки, які густою сіткою покрили цілий край та що найкращим доказом слушности нашої справи є цей **новий тип української громадянки,** який народився і викристалізувався на протязі останнього пятьнадцятиліття **завдяки українському жіночому рухові** і ми мали право вірити, що заки хто кине каменем на український фемінізм, він наперед подумає, як виглядало би сьогодні українське громадянство, колиб українська жінка була залишилася на тому місці, де її застала Наталія Кобринська?

Українське жіноцтво стоїть перед подією незвичайної ваги, перед своїм Конгресом. Для підготовки Конгресу йому треба супокою, треба прихильної атмосфери громадянства. На жаль, замісць супокою нам перешкоджують у праці ріжні непокликані знатоки і менторн. Замісць прихильної атмосфери деякі кола витворили біля Конгресу душну атмосферу інтриг, і сплетень. Мається вражіння, що деякі люди поставили собі просто за завдання довести до того, щоби Жіночий Конгрес не вдався.

IV

Вже після написання повищої статті я познайомилася з останнім числом „Мети" (ч. 13 з 8. ц. м.), в якому находжу довшу замітку п. з. „Перед Жіночим Конгресом". Переважаюча частина цієї статейки присвячена є моїй особі. Відповідати на закиди, писані тоном вуличної лайки і більшовицьким жарґоном („рукопашня схватка" — в католицькому журналі!) не зважаю для себе можливим. Одначе находимо в цій статті також одну заввагу загального і то засадничого характеру. Цю замітку наведемо в цілости: „Змагання поміж двома течіями в жіночому русі йдуть усюди на заході. Доказом цього хочби **гітлерівський погляд на жінку. Він далеко ближчий і більше, бо майже вповні покривається з католицьким, а не з ліберальним."**

Отже до „гітлерівського погляду на жінку" договорилися одночасно націоналістичні „Вісті" і католицька „Мета". Можна простити „Вістям", що їм закрутилося в голові від націонал-соціялістичної революції та що вони наслідують з неї те, що поверховному глядачеві найбільше кидається в очі. Але як зрозуміти католицький орган, коли він покликується на „гітлерівський погляд на жінку" та радіє, що він (цей погляд) „майже вповні покривається з католицьким"? Що за дивна ідилля і схожість поглядів? — в часах гострого напруження відносин між Ватиканом і Берліном, напруження, якого причиною є повне розходження світоглядів католицького і націонал-соціялістичного!

Як бачимо, українському жіноцтву кинено визов рівночасно з двох сторін: католицької і націоналістичної. Бо **інакше не можна назвати ці перші голоси, які осмілилися кинути українській жінці в пятьдесять-ліття її зорганізованих змагань, гітлерівську програму жіночого питання, як визовом.** Українське жіноцтво відповість на цей визов Українським Жіночим Конгресом!

Найновішому ідеольоґові жіночого руху з „Мети", треба порадити, щоби він, заки буде писати дальші статті на жіночі теми або заки виголосить слідуючі реферати про жіночий рух, прочитав собі бодай статті в „Новій Зорі." (До речі, ці статті відбивають дуже приємно від „Мети" поважним підходом до справи та розумінням головних пружин жіночого руху). З них він довідається дещо про **обєктивні** причини жіночого руху, які його навчать, що переводити в життя „гітлерівський погляд на жінку" — це те саме, що **бажати повернути назад нестримне колесо історії.** Але безумовно найкраще зробив би ідеольоґ фемінізму з під стягу „Мети", колиб залишив несвоє діло та дозволив українській жінці **самій рішати про** розуміння своїх життєвих завдань та про зміст і напрямні своєї праці!

Мілена Рудницька.

Паста до зубів Креми

Чи Ви вже пробували наш незрівняний
Крем Сухий (денний під пудер)?

Крівaві заворушення в Люблині.

Минулої середи вибухли в Люблині заворушення безробітних, які присилували часть занятих робітників покинути працю, виславши одночасно до городського старости делеґацію з своїми домаганнями. Інша ґрупа вибила шиби в уряді посередництва праці і веопустила до рекрутації безробітних. Коли прийшла поліція, демонстранти засипали її градом каміння і револьверових куль, причому одного поліциста ранили а одного робітника вбили. Боронячись перед напором двотисячної юрби, поліція почала стріляти в ноги і ранила кілька осіб. Демонстранти розбіглися, коли прийшов новий відділ поліції, що вжив ґазових пістолетів. Арештовано кількапацять осіб.

Заворушення вибухли у звязку з роботами за кошт фонду праці. Тому, що інвестиційні роботи відбуваються в цілому воєвідстві, частину безробітних призначили на провінцію. Проти цього призначення виступила в городському старостві окрема делеґація, домагаючись, щоби робітників, які мають жінку і діти, залишити в місті. Крім того зажадали вищої плати та щоби не приймати до роботи жінок. Постуляти староство прийняло, не згодилось лише на підвишку зарібків і це стало причиною заворушень.

Таємнича історія зі стрілецькою пєсою.

Хвальна Редакція не відмовить місця моєму поясненню в літературній справі.

Дня 7. 4. п. р. Вп. д-р О. Марітчак вислав до мене зі Львова письмо такого змісту: „Вп. П. Професоре! Іменем мого клієнта п. Л. Лісевича звертаюся до вас у такій справі: Ще у вересні 1933 р. п. Л. Лісевич подав до публичного оголошення виконання оперети на 3 дії під назвою „Залізна Острога", якої лібретто зладили пп. Луць Лісевич і Анатоль Курдидик, а музику М. Гайворонський. В ч. 74. „Нового Часу" з 3. 4. 1934 появилося оголошення другого сценічного твору, під тою самою назвою, зладженого Вами. З огляду на вчасніше оголошення сценічного твору під тою самою назвою п. Л. Лісевичем, цей останній набув право до назви, яка є хоронене законом (sic!). На тій підставі прохаю іменем мого клієнта, щоби Ви змінили (?) оголошену вже назву Вашого сценічного твору та дали відповідне пояснення в пресі. Одночасно подаю Вам речинець до полагодження цеї справи до суботи 14. 4. 1934 р. В разі неполагодження цеї справи в поданім вище речинці, маю поручення звернутися на судову дорогу і домагатися здержання накладу (?), зглядно розпродажі (sic!) Вашого твору. З пов. Д-р О. Марітчак **m. p.**

На це письмо заявляю, що я тов. А. Лотоцьким (при допомозі тов. Левка Лепкого), ще в 1924-5 р. компонували ми рівночасно дві літературні публікації — тов. Лотоцький „Пригоди Пипки Скоропада", я сценічні картини під наг. „Залізна Острога". Ці картини вже в 1925 р. пішли на сцені чит. „Просвіти" в Рогатині. Потім обробив я їх літературно, дав готовий рукопис переглянути тов. Василеві Ратичеві (УСС) й тов. проф. Дм. Козієві та вислав у 1927 р. Хв. Голов. Вид. Т-ва „Просвіта" у Львові. Цей рукопис хтось викрав з „Просвіти", як це провірив я особисто з тов. Семеном Магалясом, дир. „Просвіти", вже в тому році. Ще перед умовою п. Л. Лісевича з Укр. Театром ім. Тобілевича звернувся до мене по „Залізну Острогу" Вп. П. дир. Йосип Сталник, який і має мою останню редакцію „З. О." Основа моєї „З. О." строго історична. Як основ. і член „Пресової Кватири У. С. С." зібрав я чималий матеріял, брав особисто (пасивну як „князь Уосу") участь у „Зал. Острозі" й думаю, що назва не є ні моєю, ні п. Л. Лісевича видумкою (винаходом...). Тому вважаю, що годі нам спорити, хто має право вживати у своїх оригінальних творах історичної назви „Залізна Острога". (Нпр „Полтава", „Роксоляна", „Мазепа" і т. ін.) На всякий випадок погоджуюся на Миров. Суд чи то Т-ва „Просвіта", чи Т-ва „Укр. Письменників і Журналістів" у Львові. Не маю теж нічого проти того, щоби п. Луць Лісевич обжаловував мене перед державним судом. Висилку книжки „Залізна Острога" здержую добровільно до 1. 5. 1934 р. Вкінці скажу, що моя „Залізна Острога" це рішучо не оперета „Залізна Острога" Л. Лісевича...

З глибокою пошаною
Микола Угрин-Безгрішний.

Рогатин, дня 10. 4. 1934.

НАЙПЕВНІША ЛЬОКАТА ГРОША У ПОЗИЧЦІ РІДНОЇ ШКОЛИ. КОЖНА ПОЗИЧКА 25 ЗОЛ.

Нові подвиги летунів.

РИМ, ПАТ. Італійський летун Донаті устійнив новий світовий рекорд, бо осягнув на літаку висоту 14.500 м. і таким чином побив рекорд у висоті французького летуна Лемоана, який піднісся на 13.661 м. у гору.

МОСКВА, 12. 4. ПАТ. Командант „Оссоавіохіму" вдержався в повітрю на літаку 17 годин і 41 мінут, установивши новий більшовицький рекорд.

По широкому світі.

— В Данії починається в суботу великий страйк робітників бавовняного промислу.

У Будапешті відбулось святочне відкриття IV. міжнародніх змагань у боксі за мистецтво Европи. До змагань стануло 74 змагунів з 13 держав Европи.

Канцлер Гітлер іменував комісарем для справ внутрішньої кольонізації д-ра Федера, державного секретаря міністерства господарки.

Мячеві змагання між Польщею і Чехословаччиною за мистецтво світа, які визначено на 15. квітня ц. р. у Празі, не відбудуться, бо польські змагуни не поїдуть тепер до Чехословаччини.

Політична подорож болгарського прем'єра.

ПАРИЖ, 12. 4. ПАТ. На конференції у прем'єра Думерґа і міністра Барту з болгарським прем'єром Мушановим обговорювали політичне положення на Балкані. Мушанов заперечив, начебто Болгарія піддержувала активний ревізіонізм, бо не хоче втратити користей, які випливають для неї із статті 19 пакту Ліґи Націй. І хоч Болгарія не підписала балканського пакту, то проте цей пакт злагіднив напружені взаємини з Югославією. З Парижа виїхав Мушанов до Льондону, а звідтіля поїде до Берліна і Будапешту.

—o—

Вбивають чекістів.

У Харкові невідомі вбивники вбили в ночі ножем чекіста Яркого, який вів слідство в справі т. зв. харківської военної ґрупи сепаратистів.

—o—

Комуністи підготовляли повстання у Баварії.

МІНХЕН, 12. 4. ПАТ. У Мінхені почався великий процес проти 33-ох гірників з Тенцбергу, що був твердинею комунізму у Баварії. Гірники відповідають за підготовку до збройного повстання. Поліція забрала в них 2 скорострілі, 60 крісів, 28 ґранат і багато вибухового матеріялу.

—o—

НОВИНКИ

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3, I. пов. Тел. 54-45.** Приймає футра до перехову на літо. 9-?

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорушина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 524 55-100

— **З Українського Лікарського Товариства.** В суботу 14. ц. м. відбудуться в домівці Т-ва при вул. Чарнецького ч. 26/I. в год. 19. ширші товариські сходини для членів і запрошених гостей. 1414

— **Пригадуємо,** що курс кооперативних пропагаторок, який уладжує „Союз Українок" і Ревізійний Союз Українських Кооператив у Львові, розпочинається в понеділок, 16. квітня ц. р. в год. 4. попол. в домівці РСУК при вул. Міцкевича 12. Зголошення приймає „Союз Українок", Львів, Підваля 7/I. пов. щоденно від год. 11—1. 1417

— **Засідання Фільольоґічної Секції НТШ.** у Львові відбудеться в понеділок, дня 16. квітня ц. р. в год. 18. у бібліотечній салі.

— **Інтеліґенція і її досліди.** Виклад на цю тему від Порадні для вибору звання виголосить Володислав Ковальчук у суботу, 14. квітня ц. р. в домівці Кружка ім. Ганни Барвінок при вул. Мохнацького ч. 12/I. Початок в год. 6. веч.

— **Неофіти націоналізму з „Нового Часу".** На нашу новинку про те, як „Нов. Час" проголосив Вячеслава Будзиновського, головного редактора й передовика радянофільських часописів з останніх 10-ти літ, „предтечею сучасного українського націоналізму", „Нов. Час" виступив з довшою реплікою, в якій покликався і на історичні твори названого діяча, і на голоси неназваного критика, і на „розгрішення" „Просвітою" і на гріхи б. головного ред. „Діла" пок. Федорцева та його співробітників, і врешті на старий вік та недугу В. Будзиновського. Звичайне непорозуміння: ані ми не проголошували Вяч. Будзиновського грішником, ані не почуваємось покликаними його розгрішувати, ані теж не заперечували тому старому письменникові заслуг історичного популяризатора, та взагалі своєю заміткою не звертались проти В. Будзиновського. Звертали лише і звертаємо увагу на повний брак почуття такту і міри у того нового співробітника й передовика „Нового Часу", який перекинувшись з активного радянофіла в неофіта націоналізму, відразу горлає про націоналізм з ревністю, яка осмішує його, часопис та всіх тих, яких він туди втягає.

— **Хто виграв на льотерії?** В другім дні тягнення Державної Клясової Льотерії впали виграні на такі числа: 300.000 зол. на ч. 74839. 100.000 зол. на ч. 75359. 50.000 зол. на ч. 141365, 154468. 20.000 зол. на ч. 138346. 15.000 зол. на ч. 78591, 128760. 5.000 зол. на ч. 72038, 115673. 2.000 зол. на ч. 115680, 150955. 1.000 зол. на ч. 88529, 17928, 18271; 38054, 74403, 78685, 52129, 114230, 116250, 140106, 147969. 500 зол. на ч. 6007, 27523, 44700, 49775, 56536, 73763, 78392, 81051, 111191, 121249, 139065, 155500. 400 зол. на ч. 140, 2080, 12638, 20720, 32413, 34491, 42045, 80706, 82477, 88119, 90830, 97265, 102352, 105633, 108698, 112902, 113727, 118123, 125045, 130791, 134795, 141525, 161177, 167670. 20.000 зол. на ч. 75926, 102738. 10.000 зол. н ач. 100879, 144148. 5.000 зол. на ч. 911, 65065. 2.000 зол. на ч. 80862, 129098, 145149. 1.000 зол. на ч. 39456, 46611, 77252, 96690, 103843, 111033, 136208. 500 зол. на ч. 5123, 6590, 36842, 97541, 59356, 148637, 93014, 93068, 71753, 95449, 106814, 114859, 117741, 148707, 156699, 167905, 168656, 169413. 400 зол. на ч. 458, 6519, 16430, 30955, 41767, 47446, 50688, 59330, 59805, 62079, 68684, 70118, 70141, 72378, 81552, 91818, 108580, 105708, 108167, 116609, 121752, 138201, 139123, 140221, 142648, 151540, 159861, 161396, 167526, 168297.

— **Відзначення митр. Дениса.** Румунський король Карло надав православному митрополитові Денисові з Варшави ордер „Зорі Румунії" з великою лентою. Цю відзнаку передав митрополитові в першому дні Великодня румунський уповажнений міністер Віктор Кадере.

— **Зі Снятина до Німеччини під вагоном.** На залізничому двірці в Бойтені під вагоном міжнародного поїзду Букарешт-Берлін німецька влада викрила Мечислава Міровського з Борщева, що їхав так від самого Снятина. Він каже, що заїхав припадково до Німеччини, бо його їзда мала скінчитися в Польщі. Тепер мусить відсидіти кару за нелеґальне переступлення границі, опісля буде відставлений до Польщі.

— **Здержали податкові екзикуції на селі.** Як повідомляють з Варшави, скарбова влада здержала на 14 днів податкові екзикуції на селі згідно з новими екзекуційними приписами. Припинення лїцитацій має на меті не робити перешкод хліборобам у весняних роботах.

— **Мати втроїла дитину.** Реґіна Ґрайф втроїла вероналем 6-літню донечку. На поліції заявила, що хотіла вкоротити муки дитини, яка була фізично та умово нерозвинена, а шкарлятина та дифтерія ще збільшили її муки.

— **Ошукав вісім наречених.** В Перемишлі арештовано з доручення польської амбасади в Парижі Юліяна Ґурха, що вернув недавно з жінкою із Франції, де перебував вісім літ. Показалося, що перебуваючи у Франції, він ошукав у ріжних містах вісім наречених, яких витягнув на гроші, обіцюючи з ними женитися. Разом ошукав їх на 90.000 франків. В грудні м. р. оженився в Парижі з девятою нареченою і рішився вернути до Перемищя. Одначе коли прийшов до польської амбасади за пашпортом, амбасада знала вже про його подвиги від всіх ошуканих наречених, що зголосили в амбасаді свої претенсії до Ґурхи. Наслідком того Ґурха опинився тепер у слідчій вязниці перемиського окружного суду.

— **Пожежа.** В Суботові пов. Станиславів вибухла 3. ц. м. в стодолі Федька Заболотного пожежа, яка знищила 11 будинків на шкоду шістьох господарів. Шкоду обчисляють на 6.000 зол. При гашенні вогню двоє людей попеклося.

— **Краєва хроніка.** На стації у Зимній Воді під Львовом кинулася під потяг 20-літня Гелена Ярнушкевич з Бродів і погибла на місці. За причину подала на картці брак засобів до життя. — В Дрогобичі відбулося у четвер 12. квітня ц. р. святочне відкриття шпиталю для нервово хорих вязнів.

— **Сутички ендеків з поліцією.** З Варшави повідомляють, що на Поморю в Скурчу дійшло до сутички ендеків з поліцією, яка заборонила віче. У відповідь юрба сформувала похід, який розігнала поліція, арештуючи [illegible] учасників.

Сензаційні подробиці заговору в Румунії.

Преса широко розписується про подробиці заговору на румунського короля Карла, який своєчасно викрила влада, та в якому є вмішані найвизначніші старшини з декількома ґенералами. Заговірники задумували усунути короля Карла II. від влади і вбити його любовницю панію Люпеску. Атентат пляновано виконати при допомозі ґранат, заладованих до двох скринь. Заговірники задумували цими ґранатами висадити в повітря катедру на перший день Великодня, бо сподівалися, що король з найближчою ріднею і членами уряду візьме участь у торжественному богослуженні. По смерти Карла заговірники задумували проголосити королем малолітнього наслідника престолу Михайла, який уже був королем, або брата Карла князя Миколая. Провідником заговору був полковник Прікуп, який мріяв про диктатуру в Румунії, на випадок проголошення королем малолітнього Михайла. Давніше полк. Прікуп був великим прихильником короля Карла, якого привіз літаком перед трьома роками з Франції. Прікуп і військові круги, які допомогли королеві вернути з вигнання до Румунії, сподівалися, що Карло покине свою любовницю панію Люпеску. Бож саме пані Люпеску довела до того, що Карло зрезиґнував з прав до престолу за життя свого батька короля Фердинанда і помандрував до Франції на добровільне вигнання. Але їхні надії розвіялися. Карло не поєднався зі своєю дружиною. А до того п. Люпеску здобула великий вплив на вирішування політичних справ. Вона — як жидівка — [illegible] на розвязання відомої політичної організації „Залізна Ґвардія", яка своїм вістрям зверталась теж проти жидів.

Заговір вдалось викрити завдяки зраді [illegible] жанта Савіяну, який повідомив полковника [illegible] відвіз до Букарешту ручні ґранати. І тому [illegible] негайно арештувала провідників заговору. [illegible] тепер арештували вже біля 200 осіб, а [illegible] половину становлять старшини.

Уряд намагається злагіднити ці враження, які викликав заговір за кордоном і тому видав такий комунікат:

БУКАРЕШТ, 12. 4. ПАТ. В останніх [illegible] кружляють у пресі вістки, які викликують [illegible] шень неспокія і поденервування. Ці вістки походять з того самого джерела і мають ті самі ворожі тенденції, нарушити спокій, хоч [illegible] жава саме тепер найбільше спокою потребує. [illegible] тому дрібні випадки, які подаються до хроніки, роздуваються до нечуваних і фантастичних розмірів. Проступки декількох звичайних службовців за участь у переворотовій акції, проти яких ведеться уже слідство, вияснюються до [illegible] сади. І тому румунський уряд перестерігає [illegible] нію в Румунії і за кордоном перед діяльністю, яка викликує заколот і яку ці [illegible] Румунії.

Переполох серед залоги „Челюскіна".

МОСКВА, 12. 4. ПАТ. Крига, на якій примістилась залога „Челюскіна" тріснула і повстали великі щілини. Лід знищив кухню, частину бараків, моторівку, опаловий матеріял і летовище. Тому летуни Молотов, Слєпнєв і Ушаков прибули ще в пору на рятунок розбиткам з „Челюскіна". Дотепер перевезли літаками на суходіл 62 членів залоги. На кризі залишилося ще 28 людей, яких також перевезуть негайно на суходіл. У рятунковій акції брало участь 15 літаків. Найкраще звинувся летун Молотов, який у вівторок 10. квітня ц. р. перевіз літаком на суходіл трьома наворотами 14 людей.

МОСКВА, 12. 4. ПАТ. Недуга проф. Шмідта погіршилась і тому перевезуть його до шпиталю у Ном на Алясці.

Арештували 400 залізничників на Радянській Україні.

На приказ Москви ҐПУ переводить „енерґійну чистку" на залізницях Радянської України. Дотепер арештувало ҐПУ в Харкові, Одесі та по інших містах України біля 400 залізничників, яким закидають побирання хабарів. „Слідство" нібито виявило, що багато торговельних установ давало залізничникам хабарі, щоби скорше одержати ваґони.

„Гостинниця під Білим Конем“ бавить — захоплює — розвеселює у Великім Театрі
„Ф а н н і“ поривае — чарує — зворушує у Театрі Ріжнородностей

Із судової салі.

СТАРА ПІСНЯ ПЕРЕД СУДОМ.

Дня 22. жовтня 1933. вийшов з корчми в Гермакові Павло Марків в товаристві ще кількох парубчаків і на гостинці почав голосно співати сфальшований польський національний гимн. За те 22. грудня ц. р. на виїздовій сесії окружного суду в Копичинцях засудили Маркова на пять місяців арешту. Проти цього засуду він обжалований апеляцію і дня 12. квітня ц. р. відбулася апеляційна розправа в Апеляційному Суді у Львові. Підсудний боронився, що був тоді пяний і не знав, що співає, а пояснив, що це стара переріббка, яка не є виміреною проти польської держави і повстала ще тоді, коли польської держави не було. Суд затвердив вирок I. суду щодо вини, а щодо кари ухилив і засудив його за проступок з арт. 152 к. з. на два місяці арешту. Судив радн. Ляховський, обжалував прок. Човніцький, боронив д-р Теофіль Галькевич.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Іванна Витковицька. На днях відійшла від нас відома й заслужена громадська діячка, Іванна Витковицька. Покійна брала живу участь у суспільному житті, зокрема в жіночих організаціях. Вона була співосновницею одного з найстарших жіночих товариств, а саме „Товариства руських женщин“ у Стрию, а вже в післявоєнних часах була через два роки головою крайового тварнства „Союз Українок“. Покійна була зразком патріотичної і карної громадянки, а її незвичайна доброта, такт та доброзичливість до людей, зєднували їй загальну пошану і симпатію. Вічна Їй Память!

Дешевий тиждень по 75 сотиків, маркізети, мушліни, крепони, полотна і т. д. **БАЗАР БЛАВАТНИЙ** А. ТАНДЕЛЬМАН, Львів, Боїмів 11. 9—365

ВІДГУКИ ДНЯ.

Харч і психіка.

Підсоння і географічне положення впливають дуже сильно на психіку народів. Вічні мряки над Англією, а безмежні простори вод довкола, зробили з англійців скритих, маломовних, серіозних і безоглядних купців. Сонце і синява неба дала італійцям безжурність, тенаровий голос та повні усміх. Холодна, широка Росія дала свому народові вічну тугу за теплом (чай, водка і кожухи) та широкий жест у добрім і злім.

Підсоння і географічне положення України також немало вплинули на психіку нашого брата, але стоп! Не про вплив підсоння чи географії хочу говорити в отсій розвідці.

Я нині про інші впливи.

Відомо всім загалом і кожному з окрема, що ріжні народи ріжно харчуються. Той любить сире мясо, цей варене, той свинину, тамтой воловину, дехто намагае рибою, дехто бульбою, а ще інший капустою.

Чи не можнаб з поживи, так само як з підсоння і географічного положення, витягати деяких висновків щодо психіки даної нації?

Чи острі підливи, сирий бефштик і пудінг не впливають на вдачу англійця? Чи паприка, перець і загалом ґуляш не зробили мадяра запальним, як стрільний порох. Чи пиво і всілякі сири не дають німцеві відвати і тягару тіла та думки? Чи книдлі не виробили в чеха практичного змислу? Чи російське „щі“ та „блінн“, щедро скроплені горівкою, не дали душі москаля безпросвітної туги, розперезаної веселости, слухняности та імперіялізму?

На святах мав я нагоду обсервувати, що наше племя залюбки зїдае. Отже: ковбаса і борщ.

Хтось скаже: Не штука ковбаса, як це на свята! Звичайний будень вдоволяеться бульбою і хлібом, коли є.

Правда. Але я не кажу, що ковбаса в нас завжди є, тільки, що ковбаса в нас завжди є мило виджена.

Внесіть денебудь, де є більше людей... наприклад... пушку сардинок. Ніхто й не оглянеться. Поставте на столі шинку — ніхто й уваги не зверне. Так само і щодо тіст, тортів чи інших ласощів. Але розвиніть ви кусень ковбаси, то вже десятого бюрка занюхають. Потягне один и другим носом і вже підвів голову і вже лікавиться. Видно, наші носи вже так збудовані.

Зовсім як то у вірменській пісні співається:

> .....от пріятной запаха
> Кругом нос вертелся“.

І зараз коло вас ціла громадка. Де купили, по скільки, чи не забагато часнику, який рід ковбаси найліпший, одні хвалять теребовельську, другі брідську, треті немирівську. Одним словом — широка, а фахова дискусія.

Виходить, що таки наша нація любить отой вихахіл. Навіть приповідку зложила: „Якби — каже — ковбаса крила мала, то це булаб найкраща пташка“.

Після ковбаси обовязково приходить борщ, так, як після борщу не зашкодить ковбаса.

Ми є народ: сентиментальний, мягкий, терпеливий, впертий, недовірчивий, скромний і за справедливий.

Чи часом ці всі хиби не випливають з борщу, не виходять з ковбаси?

Можеб так викреслити одно і друге зі списку страв, а на їх місце втягнути: бефштик в острим сосом, сири (Маслосоюз робить зовсім добрі!) чеські книдлі і сильно наприкований ґуляш.

Хто зна, може за яких пятьдесять літ змінимося до непізнання, як давно вже нам зичило судячи по скількости населення.

Галактіон Чіпка.

Дописи.

БУЧАЧ.

Загальні збори філії Т-ва „Просвіта“ у Бучачі відбулися в середу дня 14. березня ц. р. в домі Т-ва „Міщанське Братство“. На зборах були присутні делегати 39 читалень; всіх присутніх було 62. Загальні збори відкрив голова філії о. Василь Мельник. Звіт з діяльности філії — загальний — здавав о. Мельник. У звітовім році головну увагу звертав Виділ філії на життя читалень „Просвіти“ в районі філії. На всіх 53 читалень в районі філії злюстровано за рік 47 читалень. Через канцелярію філії вплинуло до Староства подань 115 подань на театральні вистави, які філія старалася успішно і на час поладнати. Крім цього полагодила канцелярія філії 196 писем, які вплинули до канцелярії в ріжних просвітньо-організаційних справах. Заходом філії відбулося дня 15. 12. м. р. „Свято Книжки“. Дня 10. березня м. р. відсвятковано 120-ню річницю уродин Т. Шевченка „Шевченківською Академією“ та з почину філії і при співпраці філії майже у всіх читалень району філії відбулися дня 14. 3. ц. р. Шевченківські концерти. Філія висилала делегатів на загальні збори читалень, свята чи звіти і таких поїздок разом з поїздками урядовця було 115. Філія видала — у звітовому році — кілька бюлетинів, в яких повідомляла читальні про актуальні просвітянські справи та порушувала справи організаційного характеру. Велику увагу звертав Виділ філії на відповідне наладнання фінансів філії, яка то справа все завдавала Виділові багато клопоту. В останньому часі філія з допомогою Гол. Т-ва дає читальням більшу скількість книжок, які старається, щоби продавали читальні їх закупили з користю для себе і Матірного Т-ва. У звітовім році Виділ філії відбув 15 засідань для обговорення справ звязаних з діяльністю філії. Читальні району відбули впродовж року 100 аматорських вистав. З усіх 53 читалень 17 читалень має власні домівки, 13 має домівки спільні з іншими т-вами, 6 читалень має домівки від бойків чит. домів. Майже при кожній читальні існує аматорський гурток; при 17-ти читальнях існує читальняний хор. Звіт касовий здавав п. С. Загальний дохід філії виносив 1.762 зол. 52 сот., загальний розхід 1.757 зол. 65 сот. Головною причиною недобору філії були довги із читалень в касі 1.138 зол. 02 сот. Іменем контрольної комісії о. Іван Шийко поставив внесення на уділення абсолюторії уступаючому виділові. Щоби довершити вибір нового виділу — вибрали заг. збори комісію-матку. В міжчасі виголосив делегат Матірного Т-ва п. Т. Гафткович доклад на просвітницько-організаційні теми. Над рефератом і з вязку з звітами виявилася дискусія, в якій обговорено досягнення та недостачі і хиби просвітнього життя. На внесок комісії-матки заг. збори вибрали слідуючий виділ філії: о. Василь Мельник — голова, д-р Роман Слюзар, м-р Теодор, Вишневецький Сильвестер, п. Семашкевичевна Ірина, Пелехович, пор. Хархаліс Михайло — виділові. Заступники: пп.: Крушельницький Корнило, Бараболяк Марія, Кіндибалюк Дмитро. Перед новим виділом стоїть завдання поширити і поглибити дотеперішню працю філії.

Сокільський тіловиховний курс відбувся в Бучачі в днях 21. і 22. березня, зорганізований рух. Т-вом „Сокіл“ у Бучачі. На курсі було двацятьк.лька учасників-побратимів, між ними і учасниці-посестри, члени місцевого Т-ва „Сокіл“ та відпоручники сокільських гнізд у повіті. Курс вели інструктори „Сокола-Батька“, побр. інж. Благітка Я. та побр. Тихолиз Вас.

Загальні збори читалень „Просвіти“. В слідуючих селах і днях, в місяці січні і лютім відбулися загальні збори читалень „Просвіти“ бучацького району: Доброполе дня 28. І. — голова: о. Фанга, дел. філії: урядн. Волод. Кольцьо; Медведівці дня 21. І. — голова о. Юрецький, дел. філії урядн. Вол. Кольцьо; Цвітова дня 28. І. — голова упр. Прокіп Тихий, дел. філії д-р Михайло Гриніа; Ліщанці дня 28. І. — голова Іван Табака, дел. філії м-р Теодор Данилів; Кейданів дня 11. ІІ., Бозулинці 12. ІІ. голова чит. о. Павлюк, дел. філії с. Мельник і Вол. Кольцьо; Золотий Потік дня 12. ІІ. голова д-р Юревич, лікар, дел. філії д-р М. Гриніа і м-р Теодор Данилів; Білявинці дня 18. ІІ. голова Фель Козира, дел. філії дир. С. Вишницький; Нагірянка дня 18. ІІ. голова Кіндибалюк Дмитро, дел. філії Вол. Кольцьо; Рішинці дня 18. ІІ. голова Іван Скобляк с. Посафета, дел. філії м-р Данилів Теодор.

Загальні збори „Українського Кооперативного Банку в Бучачі відбулися у вівторок дня 27. березня ц. р. в салі Т-ва „Міщанське Братство“ в Бучачі. Із звіту Дирекції банку слідувало, що у звітовому році кредитова діяльність кооперативного банку дещо підупала, а то наслідком слабого вплиму рат і відсотків від затягнених позичок — з одного боку, як також відкликування вкладчиками вкладок і частинної сплати банкового кредиту — з другого боку. І так на внесених за рік 186 подань про позички, полагоджено позитивно 123, а негативно 63 подань. З полагоджених позит. 123 подань позичкових, виплачено протягом року 102 позички, з 21 ухвалених позичок не виплачено чи тому, що петенти опісля зрезигнували з затягнення позички, чи просто з браку капіталів на виплату ухвалених позичок. Виповідження вкладок, головно з весною в першій половині звітового року, було таке велике, що дирекція була змушена здержати виплату позичок, щоби вивязатися зі своїх зобовязань супроти вкладчиків. Приплив нових ощадностевих вкладок в порівнанні з вибраними вкладками був мінімальний. Виплачено 31.500 зол., вложено 19.000 зол. Значить 12.500 зол. більше, ніж вплинуло до каси банку. До відкликання вкладчиками вкладок причинилося в головній мірі заломання курсу ам. дол. Заломання курсу дол. вплинуло також на зменшення банкового кредиту, бо кредитуючі установи, які давали кредит доларовий, з хвилиною заломання курсу долара жадали звороту всього кредиту згори. Щойно після переміни доляpового кредиту на золотовий по курсі 8.06 зол. за долар, прийшла пролонгата банкового кредиту. Протягом року сплачено банкового кредиту на квоту 2.000 зол. У звязку зі зменшенням оборотових фондів зменшився і стан позичок, а то в порівнанні з біляпсом за попередній рік на квоту 7.500 зол. Довжники банку, якими є в 89 проц. селяни-рільники, дуже слабо сплачували устійнені позичкові рати з відсотками, а то через низькі ціни хліборобських продуктів та велике задовження у приватних осіб та кредитових установах. Залеглости на векслевих позичках — 137 позичок — виносили з кінцем року квоту 23.992 зол. В порівнанні до скількости усіх довжників залеглости ті виносили 29.5 проц., а в порівнанні до загальної суми уділених позичок — 30 проц. Щоби забезпечити інституцію перед стратою, яка моглаб виринути у звязку зі заломанням курсу долара, бо майже всі позички забезпечено в долярах, перемінено долярові позички на золотові по курсі 8.85 зол. Деякі довжники, які сплатили цілий свій довг, на час сплатили його в долярах по курсі дня. Одначе інституція не понесла на тому страти, бо тіж гроші звернено доляровим вкладчикам які в той час відкликували свої вкладки. Оборотовий капітал банку виносив в році 1932 — 119.119.90 зол., а в році 1933 — квоту 111.767.30 зол.; зменшився на квоту 7.362.60 зол. і на ту квоту зменшився стан векслевих позичок. З початком 1933 р. мав коoп. банк 626 членів. Членами банку є в першій мірі дрібні селяни-рільники, в малій скількости купці, промисловці і т. п. Дирекція банку відбула у звітовім році 8 засідань дирекційних, а чотири засідання спільно з надз. радою. По вильосуванні двох членів надз. ради, загальні збори вибрали ті самі особи до надз. ради, так, що склад надз. ради остав незмінений.

Надзвичайні заг. збори „Секції Молоді“ при філії Т-ва „Просвіта“ в Бучачі відбулися в неділю дня 1. 4. ц. р. в домівці Т-ва „Українська Бесіда“ в Бучачі. По уступленні старої управи вибрано нову управу в такому складі: студ. Володимир Крижанівський — голова, Косарчин Ольга — заст. голови, Александрович Василь — секретар, Бараболяк Марія — скарбник, Гаврилишин Михайло — члени управи. Колись так буйне життя Секції (спочатку „Студентської Секції“, опісля „Секції Молоді“) почало в остатніх часах низіти. Може нова управа, до котрої ввійшли по більшій частині люди молодші, котрі мають більше вільного часу, внесуть нового духа, нові думки в життя Секції та навяжуть до давніх і кращих часів Секції.

Ви маете в себе кілька рідних установ, а чи Ви знаете, що на чужині пропадають душі наших рідних братів? Тому присилайте передплату на українську пресу та місячні видання „Просвіти“ та призначуйте їх для своїх братів.

СПОРТ.

Станиславів. Пролом — Адміра 6 : 1 (2 : 1). Ворота стріляли: Якібчук 4, Скуба й Ліськевич по 1. Пролом без Керикевича. Треті з черги змагання вирішив Пролом у свою користь. Адміра представляється дуже слабонько. Колиб не „спацерове" темпо, а передусім „святочний настрій" проломівців, ті змагання міг Пролом виграти навіть двоциферно. Гра мало цікава, з незначною перевагою Пролому в першій половині й величезною в другій.

Станиславів. Ревера — Лехія 3 : 0 (2 : 0). Заслужена виграна Ревери. Лехія грала в десятку й до того з резервами, та немило розчарувала. Видців около 2.000. **Гакоаг — Гірка 3 : 1 (0 : 1).** Несподівана програна Гірки.

Станиславів. У. С. К — Сокіл Коломия 5 : 1 (2 : 1). Заслужена виграна У. С. К-у, який був назагал дружиною ліпшою. В У. С. К-у добрий Ярко в нападі на пр. крайнику, але мусить „постаратись" про біг і Ліськевич II на сер. помочі. Решта без тренінгу й будької форми. По зігранні буде У. С. К. грізним противником для кожної дружини з У. С. С-у. Судіював дуже слабо п. Світний.

Тенісові змагання У. С. К-у — Сокіл Кол. закінчилися певною виграною Коломиї. Пункт для У. С. К-у здобув Мурин з Др. Кульчицьким.

Збирайте датки і дарові книжки для заспокоєння духових потреб наших заточенців і шліть на адресу Т-ва „Просвіта" у Львові, Ринок 10 І.

Красвий біг навпростець Сокільських дружин в 40-ліття Сокола-Батька.

Другою імпрезою в ювілейнім році Сокола-Батька буде біг навпростець сокільських дружин, який відбудеться у неділю, 15. квітня н. р. у Львові.

Програма обіймає біги: для побратимів на ... км. для посестер і учасників на 1 км. Старт і мета на площі Сокола-Батька. Збірка змагунів у год. 10.30. Початок змагань у год. 11-тій передполудня.

Змагуни з провінції виважуться лікарською відкою оглядин. Огляднни львівських змагунів, ті що тепер не мають лікарських карт, відбудуться у суботу 14 п. м. у год. 20. в домівці Сокола-Батька, Львів, Руська 20.

Біг відбудеться без огляду на погоду!

Здвиговий Комітет Сокола-Батька.

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 13. IV. год. 7·30 веч. „Гостинниця під Білим Конем".

Субота, 14. IV. год. 4·00 попол. „Івась і Гануся" оп.-казка Гумпердінка.

Субота, 14. IV. год. 7·30 веч. „Гостинниця під Білим Конем".

Неділя, 15. IV. год. 12. IV. впол. „Івась і Гануся" оп.-казка Гумпердінка.

Неділя, 15. IV. год. 3·30 попол. „Товаріш".

Неділя, 15. IV. год. 7·30 веч. „Гостинниця під Білим Конем".

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, 13. IV. год. 7·30 веч. „Фанні".

Субота, 14. IV. год. 7·30 веч. „Фанні".

Неділя, 15. IV. год. 3·30 попол. „Родина".

Цирк Станевських. (Площа Бема).

Пятниця, 13. квітня, одна вистава в год. 9·30 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: „Світ належить до тебе" (Секе Сакаль).

АТЛЯНТИК: „Ескімо".

ВАНДА: „Тайний детектив".

КАСІНО: „Танцююча Венус".

КОЛІСЕЙ: „Роскішні турботи" (Моріс Шевальє), ревія „Мурована компанія".

КОПЕРНИК: „Кохає, любить, шанує".

МАРУСЕНЬКА: „Велика грішниця" і ревія з Марією Корабянкою.

МІРАЖ: „Прощання зі зброєю".

МУЗА: „Дияволів брат" (Денис Кінг, Льорель і Гарді).

ПАЛЯС: „Марш Ракочія".

ПАН: „Кінг-Конг" і ревія „Візьми цю цвітку на завдаток".

ПАСАЖ: „Ґраф Заров" і додатки.

СВІТ: „Король циганів" (Хозе Мохіка).

СТИЛЕВЕ: „Парада резервістів", ревія „Грубі чи худі".

ХИМЕРА: „Моя мрія то ти" (Ліліяна Гарвей).

УТІХА: „Пристань Сан Дієго", ревія „Коли нам 20 літ".

Закордонне радіо.

Пятниця, 13. квітня 1934.

Відень (506,8) 10·20 Хор хлопців, 19·00 Легка музика, 20·40 „Дас Розенґартен" муз. легенда Бітнера, **Кошиці** (269,5) 12·35 Концерт, **Прага** (470,2) 20·00 „Продана наречена" оп. Сметани **Лягті** (1796) 18·15, 18·40 Оп. дуети й арії, **Білгород** (437·3) 17·30 Популярні мельодії, **Берлін** (356,7) 14·15 Солісти, 18·30 Камер. музика, 19·15 Нар. пісоньки, 21·10 Північна музика, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 17·45 Солісти, **Лянґенберг** (455,9) 16·00 Нар. пісні, 21·10 „Бастієн і Бастієна" оп. Моцарта, **Мінхен** (405,4) 21·05 Симф. концерт, **Москва** (360,6) 17·25 „Ріґолето" оп. Вердія, **Будапешт** (550·5) 17·30 Популярні мельодії, 19·30 „Дон Карльос" оп. Вердія, **Мілано** (368,6) 13·00 Легка музика, 21·00 „Сплячa царівна" муз. казка Респіґія, **Рим** (420,8) 20·45 Інстр.-вок. концерт.

Субота, 14. квітня 1934.

Льондон (342,1) 20·45 „Борис Ґодунов" оп. Мусоргського, **Відень** (506,8) 12·00 Альпейська музика, 16·30, 22·20 Концерт, **Братислава** (298,8) 12·35, 22·30 Концерт, **Прага** (470,2) 19·30 Симф. концерт, **Копенгаген** (255,1) 20·50 Спів, **Париж** (1796) 20·45 „Ля Фовет ді Тампль" оп. Месажера, **Білгород** (437,3) 19·30 Оп. арії, 22·45 Циг. музика, **Любляна** (569,3) 20·45 Куплети, 21·45 Вок. дуети, **Берлін** (356·7) 17·30 Гендлеві твори, **Лянґенберг** (455,9) 7·00, 12·00 Концерт військової орхестри, 19·00 Веселий веч·р, **Мінхен** (405,4) 13·35 Оп. музика, 17·30 Гендлеві твори (музика, спів), 21·15 Весела авдиція, **Сотенс** (443,1) 20·00 „Реквієм" Вердія, **Будапешт** (550,5) 13·30 Популярні пісні, 22·10 Концерт циг. орхестри, **Мілано** (368,6) 13·00 Тріо, 17·10 Танкова музика, 21·00 „Ля ветріс де Ст. Ромбо" містерія, **Рим** (420,8) 21·00 Опера.

Львівське радіо.

Пятниця, 13. квітня 1934.

7·00 - 8·00 Ранішня авдиція, 12·05 Короткі симф. твори з гр. плит, 12·33 Популярні арії та пісні, 15·05 Збіжева біржа, репертуар театрів, 15·10 Господарські вістки, 15·20 Година легкої музики (джезова орхестра, спів), 16·20 Серед книжок, 16·35 Муринські пісні (Ольга Лада), фортепян, 16·55 Ревієві пісоньки (гр. плити), 17·10 Нар. мадярські пісні (Кольоман Медя баритон), 17·30 Відчит для матуристів, 17·50 Методи навчання в новій гімназії, 18·10, Легка музика, 18·55 Всячина, 19·15 Наука стенографії, 19·25 Фейлетон, 19·40 Спортові вістки, 19·43 Сніговий комунікат, 19·55 Сільва рерум, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Муз. балачка, 20·15 Симф. концерт; літер. фейлетон про Міцкевича, 22·40, 23·05 Танкова музика.

Субота, 14. квітня 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05, 12·36 Концерт джезу, 15·10 Господарські вістки, 15·20 Данів хор (гр. плити), 15·40 Авд. для хорих, концерт орхестри, 16·20 Лекція фр. мови, 16·35 Спів, 16·55 Камеральне тріо (скрипка, віольончеля, фортепян), 17·30 Відчит для матуристів, 17·50 Репортаж, 18·10 Легка музика з гр. плит, 18·55 Всячина, 19·15 Балачка про моди, 19·25 Рецитації поезій, 19·40, 19·43 Спортові вістки, 19·55 Сільва рерум, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Концерт (спів, орхестра), 21·00 Шопенівський концерт, 21·30 Техн. скринька, 21·45 Весела авд. „Мистер Пік ратує ситуацію", 22·15 Легка музика з гр. плит, 22·30, 23·05 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові долар у приватних оборотах 5·27 зол.

Золото: Доляри 9·00—9·05. Франки фр. 35·40—35·70 Дукати 83·60—84·00, Корони 37·40—37·80. Рублі 46·20—46·80.

Срібло: Корони 0·30, Фльорени 0·75, Рублі 1·25.

На сьогоднішній варшавській біржі нотовано такі курси: Льондон 27·39, Париж 34·93 і п·в, Берлін 209·25, Цюріх 171·43, Амстердам 358·43, Прага 22·03, Мілано 45·45, Бельгія 24·50—27·40, Букарешт 41—43, Відень 97·50—98·50. Нюйорк кабель 5·29 і одна четверта, Нюйорк чеки 5·29.

Подяка.

Цією дорогою складаємо щиру подяку всім, що віддали останню прислугу нашому найдорожчому Мужові і Батькові **бл. п. о. Казимирові Германкові пароxові в Гошанах** та поспішили зі словами потіхи для нас у днях тяжкого смутку, зокрема: Всеч. О. Деканові Галущі Ігнатові, О. Онишкевичові Стефанові, О. Кульчицькому Семенові, О. Кмітові Юріеві, О. Гринишинові Іванові, О. Гаврищкевичеві Ілії, О. Вітикові Михайлові, О. Вітикові Стефанові, О. Захаріясевичові Ярославові, О. Маслянникові Іванові, О. Борівцеві Луці, О. Гульові Петрові, О. Павлішові Павлові, О. Хотинецькому Йосифові, О. Липинові. Петрові; Всеч. О. Войтасьові Михайлові латинському Деканові і Пароxові в Рудках і лат. Сотрудникові, усім за участь у відправі похоронного обряду; Всеч. ОО. Гринишинові, Гаврищкевичові і Кмітові за прощальні проповіди; Високопов. П. Генрикові Янко Патронові церкви — за поміч в уряджені похорону і слова потіхи; Впов. Панству Войнаровським, Управам шкіл і шкільній дітворі і П. Т. Парохіянам за останню прислугу. Всім нехай Бог стократно винагородить.

Марія Германкова, вдова,
Ольга Станімірова, Олена Хрущева, Софія Голинська — доньки, зяті і внук.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Загальні Збори Тов. Вакаційних Осель відбудуться в пятницю 27, квітня 1934 р. в год. 5. попол. в домівці Марійського Тов. вул. Руська ч. 10. партер. Якщо в означеній годині не явилобись би статутом вимагане число членів, то другі Загальні Збори яких рішення будуть правосильні без огляду на число учасників відбудуться в год. 5·30 в тім самім льокалі і з тим самим денним порядком. **Виділ.** 1412

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФІРАНКИ, капи ручної роботи 9 зол. Коронкові таблєтки ручні, ціни сотикові, продає лише **Фрайліх.** Львів, Сикстуська ч. 21. 26/33 7—?

ГОДИННИКИ направляє прецезійно й дешево **Домбровський і Розважевський.** Львів, Академічна 2. (З провінції просимо поштою). 73/53 7—10

МОТОЦИКЛІ нові і вживані, ровери від 120 зол., поручає Автоспорт, Львів, Словацького 2. 1312 8—20

СОРОЧКИ спортові мужеські **зол. 2·36** виконує і продає **Виробня** білля „Ренома" Львів, Сонішна 9. 1318 8—20

СВІЧНИКИ власного виробу три полумені від золотих 17. Райцес, Городецька 23. біля Народньої Торговлі. 1319 10—10

ІНТЕЛІҐЕНТНА особа, старша пошукує посади до управи дому у священика на селі Зголошення до Адміністрації під „ОЩАДНА". 2—2

ДАМ 500 зол. за виєднання посади. Зголошення під „Умовий" до Адм. Діла. 1413 1—1

ПОТРІБНА до лікаря-кавалера на провінцію близько Львова молода інтеліґентна, совісна господиня-українка, — привітна для пацієнтів, яка занялась би домом. Зголошення з адресою слати до Адміністрації „Діла" під „Лікар". 1399 3—3

ГАРНІ КВІТИ як хочеш мати в кімнаті, на бальконі, в городі то уживай квіткові пастильки „Тесп" (потас, фосфор, азот) **50 сот.** Жадайте в склепах „Народної Торговлі", дроґеріях і складах насіння. 1112 ...

ЛІКАР-ДЕНТИСТ
Ярослава Стронська-Несторович
Специяліст у недугах устної ями й зубів, б. лікар унів. клінік у Варшаві і Львові ординує **в ПЕРЕМИШЛІ, Собінського ч. 2. — (Ринок 2)** (біля магістрату) 1356 1—1

Д-р Роман Несторович
специяліст внутр. і жіночих недуг
у Перемишлі
переніс ординацію на
вул. Собінського 2. (Ринок 2) (біля магістрату)
РЕНТҐЕН, КРЕМІННА ЛЯМПА. 1356 1—1

II. ОГОЛОШЕННЯ.

Звичайні Загальні Збори Акціонарів Земельного Банку Гіпотечного Спілки Акційного у Львові відбудуться дня ... квітня 1934 р. в льокалі Банку у Львові при вул. Словацького ч. 14 в год. ...

Порядок нарад: 1) Отворення і вибір Предсідника Загальних Зборів. 2) Звіт Надзірної Ради з діяльности й стану Банку, затвердження звіту, як також біляну та рахунку страт і зисків за р. 1933. і уділення абсолюторії Дирекції і Надзірній Раді Банку. 3) Розділ зиску. 4) Вибір 4. членів Надзірної Ради на місце тих, що уступили. 5) Внесення згідно з §. 67. статуту. До участи в Загальних Зборах управнені ті Акціонарі, котрі згідно з §. 60. статуту зложать в касі Банку найпізніше 7 днів перед Загальними Зборами свої акції або посвідки, передбачені законами. Управнення до вступу на Загальні Збори будуть видані леґітимації. Акціонарі, котрі репрезентують найменше 1/10 частину акційного капіталу, можуть найпізніше 14 днів перед Загальними Зборами зголосити додаткові справи до порядку нарад.

Дирекція
Земельного Банку Гіпотечного В. С.
у Львові.

ЦІКАВІ КНИЖКИ

	Ціна	Почтова пересилка
Буреверхи — Емілії Бронте, переклав — М. Рудницький	2·50 зол.	0·30
Маціцький — Альфонса Доде, переклад із французької мови М. Рудницького	3·— „	0·50
Між Ідеєю і формою — М. Рудницького	3 „	0·30
Блакитна кімната та інші оповідання — Проспера Меріме, із французької мови переклав Василь Софронів	0·95 „	0·25
З японського дому — Ст. Левинського	2·— „	0·25
Сміх землі — Володимира Островського	1·50 „	0·15
Спогади — Евгена Чикаленка Частина I. II. III. Окрема частина по 3 зол.	8·— „	0·50
Крізь дим і згар — Мик. Матіїва Мельника	0·50 „	0·10
Безпутні — Гордія Брасюка	0·50 „	0·10
Шевченко й княжна Репніна — Михайла Возняка	1·50 „	0·15
Українці і відсіч Відня 1683 р. — д-ра Івана Німчука	1.— „	0·15
За Сяном — д-ра Івана Німчука	0·50 „	0·10

Замовляти в Адміністрації „Діла", Ринок ч. 10.
Належитість надсилати складанками П. К. О. 143·322.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . . зол. 0.35
„ одношпальтовий в тексті і новинках . „ 0·60
„ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 180·—
„ „ 1/2 . . . . . „ 250·—
„ „ 1/4 . . . . . „ 130·—
„ „ 1/8 . . . . . „ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів Ринок 10.